

# **Z A D A N I E**

## **PRE ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PORUBA**

Schvaľovacia doložka:

Zadanie pre Územný plán obce Poruba schválilo Obecné zastupiteľstvo v Porube  
dňa 24.4.2007 uznesením č. 3/2007.

ZHOTOVITEĽ :

ATELIÉR OLYMPIA – ZDRUŽENIE ARCHITEKTOV  
ING.ARCH. IGOR PETRO,  
ING.ARCH. EVA ŽOLNAYOVÁ  
URBANIZMUS, ÚZEMNÉ A KRAJINNÉ PLÁNOVANIE,  
ARCHITEKTÚRA

Wolkrová 4, 851 01 BRATISLAVA 5

Tel.fax : 02/62 41 03 07, E-mail : ateliér.olympia @ stonline.sk

APRÍL 2007

**Riešiteľský kolektív :**

---

- Ing.arch. Eva Žolnayová – autorizovaná architektka, RČ 0897
- Ing.arch. Igor Petro – autorizovaný architekt, RČ 1050
- Ing. arch. Ingrid Krumpolcová
- Ing. Barbora Sýkorová
- Ing. Magda Špiaková – vodné hospodárstvo, energetika - plynofikácia
- Elektroprojekcia Mayer – Štefan Mayer – energetika - elektrická energia
- Ing. Petr Musil – telekomunikácie

|                                                                                                                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Dôvody na obstaranie územného plánu obce, postup doterajšej prípravy jeho spracovania                                                                                                            | 4  |
| 2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia                                                                                                                                                           | 6  |
| 3. Vymedzenie riešeného územia                                                                                                                                                                      | 6  |
| 4. Požiadavky na územie obce vyplývajúce z vyšších stupňov ÚPD a z iných materiálov                                                                                                                 | 7  |
| 5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia                                                                                                                                                   | 14 |
| 6. Základné demografické údaje o obci a prognózne ciele                                                                                                                                             | 15 |
| 7. Požiadavky na riešenie katastrálneho územia obce                                                                                                                                                 | 20 |
| 8. Hlavné ciele urbanistickej koncepcie, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce                                                                                              | 21 |
| - rozvoj bývania                                                                                                                                                                                    |    |
| - rozvoj občianskej vybavenosti                                                                                                                                                                     |    |
| - rozvoj cestovného ruchu a rekreácie                                                                                                                                                               |    |
| - rozvoj výroby                                                                                                                                                                                     |    |
| 9. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a technickej infraštruktúry, na ochranu nadradených trás dopravného a technického vybavenia územia                                                        | 29 |
| 10. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva, ochranu prírody a tvorbu krajiny, na ochranu prírodných zdrojov, chránených území a ich ochranným pásiem, zabezpečenie ekologickej stability územia | 32 |
| 11. Požiadavky z hľadiska vzťahov životného prostredia, na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie                                                                                 | 33 |
| 12. Osobitné požiadavky na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu                                                                                                         | 34 |
| 13. Osobitné požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, civilnej a protipožiarnej ochrany obyvateľstva, ochrany pred povodňami                                                                 | 35 |
| 14. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby                                                                                                                                       | 36 |
| 15. Požiadavky na etapizáciu výstavby, na riešenie vymedzených častí územia, ktoré bude potrebné riešiť územnými plánmi zón                                                                         | 36 |
| 16. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu                                                                                                                                       | 37 |
| 17. Príloha – doklady prerokovania a schválenia Zadania pre ÚPN obce                                                                                                                                | 38 |
| - Vyhodnotenie stanovísk a pripomienok organizácií s návrhom na rozhodnutie o námietkach a pripomienkach                                                                                            |    |
| - Návrh uznesenia Obecného zastupiteľstva k prerokovaniu a schváleniu Zadania pre ÚPN obce                                                                                                          |    |

|                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Dôvody na obstaranie územného plánu obce, postup doterajšej prípravy jeho spracovania</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|

### **Dôvody na obstaranie územného plánu obce**

Spracovanie územného plánu obce vyplynulo z vyhodnotenej spoločenskej potreby Obce Poruba zabezpečiť ďalší rozvoj sídla a jeho katastrálneho územia podľa aktuálne nového územnoplánovacieho dokumentu, ktorý nahradí spracovaný územný plán z roku 1987.

### **Vyhodnotenie doterajšieho Územného plánu zóny sídla Poruba**

Dosiaľ platný územnoplánovací dokument zhotovil URBION Bratislava, Ing.arch.Babic a kol., 1985-1987.

Dokument bol schválený dňa 18.12.1987 uznesením Rady ONV Prievidza č.103/87. Riešil rozvoj obce spolu s rekreačnou zónou Horné Lazy, s návrhom I. etapy k roku 1995 a s výhľadom II. etapy do roku 2010. Dokument bol spracovaný podľa vtedy platnej metodiky spracovania sídiel.

Obec Poruba zhodnotila, že tento dokument už nemôže slúžiť pre rozvoj obce, lebo svojím koncepčným návrhom prestavby centrálnej časti obce a rozvoja ďalších ťažiskových funkcií prevádzky obce už nie je realizovateľný.

Zhotoviteľ na základe poskytnutých podkladov v prípravných prácach zhodnotil, že materiál územného plánu je už nekompletný – chýba výkres technickej infraštruktúry a celá textová a grafická časť riešenia územne samostatnej rekreačnej zóny Horné Lazy.

Návrh vychádzal z koncepcie, že obec mala funkciu nestrediskového sídla a že časť jej územia bola vyhlásená za rekreačnú obec III.kategórie. Tento návrh bol vývojovo riešený s inými prioritami a aj rozvojom mimo vymedzenú hranicu zastavaného územia.

V ÚPN nebola riešená rozvojovej hranice zastavaného územia obce.

Časť návrhu územného plánu s prestavbou centrálnej časti obce pre súbor objektov občianskej vybavenosti a tvorbu nových ulíc bývania je v súčasných podmienkach prevádzky, vlastníckych vzťahov k pozemkom už neaktuálny.

V územnom pláne bol navrhnutý rozvoj bývania s nárastom z 1 254 obyv. v roku 1984 na 1 310 v r. 1995, t.j. + 56 obyvateľov a výhľadovo do roku 2010 na 1 400 obyvateľov, t.j. + 146 obyvateľov. V priemete na návrh nových bytov to znamenalo rozvoj z 359 bytov v r.1984 nárast k roku 1995 na 425 bytov, t.j. + 66 bytov a do roku 2010 490 bytov, t.j. + 141 bytov, ale súčasne aj plánovaný odpad 95 bytových jednotiek, t.j. čistý nárast len + 249 bytov.

Sledovaný návrh rozvoja funkcie rekreačnej obce, aktivít turizmu a zimných športov sa nepodarilo riešiť na príslušnej prevádzkovej úrovni a časť vybavenia lyžovania v doline nad obci už nie je v prevádzke.

Nadväzne na hlavné rozvojové funkcie obce bolo navrhované riešenie dopravy a technickej infraštruktúry v ÚPN čiastočne realizované, čiastočne už nie je aktuálne. Navrhnuté cestné prepojenia s príľahlými sídlami Malinová a Kanianka nebolo realizované.

Podobne len čiastočne boli riešené sledované vzťahy životného prostredia, návrhy na iné využitie poľnohospodárskej pôdy.

- Všetky rozvojové vzťahy obce v pôvodnej ÚPD budú zhodnotené. Nemenné údaje budú použité a komplexne riešené podľa nového metodického postupu riešenia obce a jej katastra v novom ÚPN obce k návrhovému roku 2020

### **Postup zabezpečenia nového územného plánu obce**

Na základe vyvolanej súťaže na vypracovanie spoločného územnoplánovacieho dokumentu - Územný plán mikroregiónu obcí Lazany - Poruba v zmysle zákona č 263/1999 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a nadväzné rokovacie konanie obce Lazany a Poruba uzavreli so zhotoviteľom samostatné zmluvy o dielo :

- Obec Poruba Zmluvu o dielo č. 08/2004 z dňa 12.10.2004

- Obec Lazany Zmluvu o dielo č. 07/2004 z dňa 11.10.2004 .

Vstupné prípravné práce boli zabezpečené v súčinnosti obcí a zhotoviteľa ÚPN. V tejto etape boli sústredené všetky disponibilné údaje a podklady o stave a prevádzke územia, zabezpečené mapové podklady a tiež digitalizovaný podklad potrebných mapových listov pre jednotlivé výkresy spoločného územného plánu, ktorý túto akciu poskytol Ústav geodézie a kartografie Bratislava.

Na základe vyvolaných problémov pri spolufinancovaní spoločného územného plánu z operačného programu – Základná infraštruktúra sa obidve obce rozhodli riešiť obstaranie nového územnoplánovacieho dokumentu pre každú obec samostatne podľa aktuálne platných podmienok Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR pre podanie projektov na spolufinancovanie z rozvojového fondu Európskej únie.

V tom zmysle Obec Poruba vyriešila so zhotoviteľom zmenu pôvodnej zmluvy na zhotovenie územného plánu s upraveným časovým harmonogramom zabezpečenia jednotlivých etáp diela.

Podľa osnovy riešenia ÚPN obce, ktorá bola stanovená v súlade so zákonom č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, boli v spoluprácu objednávateľa a zhotoviteľa ÚPN zabezpečené **prípravné práce**.

Následne boli zabezpečené **prieskumy a rozbor**y, ktoré sú prvou etapou spracovania územného plánu. Riešené boli v stanovenom rozsahu podľa §11 a 19c zákona č.50 /1976 Zb. a §7 vyhlášky č.55/2001, ako aj podľa bodov vyššie uvedenej zmluvy o dielo.

Cieľom spracovania prieskumov a rozborov je na základe podkladov sústredených v prípravných prácach

- vyhodnotiť poznatky o stave a možnostiach vývoja priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce a jej katastrálneho územia,
- zhodnotiť disproporcie vo funkčnej štruktúre, problémy a strety záujmov v riešenom území, ktoré sú potrebné pre spracovanie Zadania pre územný plán obce a návrh územnoplánovacieho dokumentu.

Preberacie konanie prieskumov a rozborov a ich pracovné prerokovanie bolo dňa 4.5.2006.

Prieskumy a rozbor y sú charakteru podkladu pre spracovateľa ÚPD a formulovanie zadávateľského dokumentu objednávateľa - Zadania pre vypracovanie Územného plánu obce Poruba.

V ďalšom postupe bol vypracovaný **návrh Zadania pre ÚPN obce Poruba**. Návrh Zadania bol pracovne prerokovaný s obcou a následne bolo v zmysle §20 uvedeného stavebného zákona zabezpečené jeho prerokovanie v čase od 9.5.-12.6.2006. V tom čase bol návrh Zadania k nahliadnutiu na Obecnom úrade Poruba a oznámenie o prerokovaní bolo vyvesené na informačnej tabuli a vyhlásené v obecnom rozhlase.

Prerokovanie návrhu Zadania v Obecnom zastupiteľstve Poruba sa konalo dňa 4.5.2006. K materiálu sa v rámci pripomienkového konania vyjadrilo 20 subjektov štátnej správy, samosprávy, organizácií a občanov. Dodatočne boli požiadané o vyjadrenie ďalšie 3 štátne organizácie, ktoré chýbali v pôvodnom rozdeľovníku.

Po vyhodnotení pripomienkového konania a konzultačnom prerokovaní ich uzavretia na Krajskom stavebnom úrade v Trenčíne dňa 19.9.2006 bol dopracovaný čistopis Zadania.

Následne Obec Poruba predložila súbor požadovaných dokladov a materiálov na Krajský stavebný úrad v Trenčíne k posúdeniu materiálu v zmysle §20 ods.5) a 6) stavebného zákona.

## **2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia**

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Poruba je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude pre návrhové obdobie nástrojom :

- ❑ pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- ❑ pre vecné a časové riadenie urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty katastrálneho územia obce, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- ❑ pre nadväznú ďalšie podrobnejšie rozvojové riešenie jednotlivých zón územia obce a samostatných urbanizovaných lokalít v katastrálnom území obce – športovo rekreačná zóna Horné Lazy,
- ❑ pre činnosti stavebného úradu a investorov pri územných a stavebných konaniach prípravy jednotlivých súborov stavieb.

## **3. Vymedzenie riešeného územia**

Obec Poruba leží v severnej časti Nitrianskej kotliny s prechodom do juhovýchodného podhoria Malej Magury, ktorá je súčasťou Strážovských vrchov, kde sa vývojovo vytvoril pás osídlenia Nováky – Prievidza – Bojnice – Nedožery-Brezany – Lazany atď. a v severnom smere Poruba – Kanianka, ktorých bezprostredné priestorové zázemie tvorí poľnohospodárska pôda a lesná pôda.

Podľa metodického postupu spracovávanía územnoplánovacej dokumentácie v stupni obce a podľa podkladov objednávateľa je riešené územie vymedzené administratívno - správnou hranicou :

- katastra obce Poruba, ktorá susedí s katastrami okolitých obcí  
- Lazany, Kanianka, Dlížin, Seč, Nevidzany, Chvojnica, Malinovo
- hranicou zastavaného územia obce Poruba, ktorá bola vymedzená k dňu 1.1.1990

Pri rámcovom zhodnotení zastavaného územia obce bolo konštatované, že hranica poslednej úpravy zastavaného územia obce bola prekročená novou zástavbou vo viacerých častiach.

Pre riešenie ÚPN obce budú zhodnotené všetky územnoplánovacie a iné rozvojové materiály a údaje :

- o širšom území Trenčianskeho kraja pre vyjadrenie príslušných prevádzkových vzťahov obce v sídelnej štruktúre Hornonitrianskeho regiónu,
- o území katastrálneho územia obce Poruba v rozlohe 1 514,6ha pre riešenie územno-technických a rozvojových vzťahov sídla a športovo-rekreačnej lokality Horné Lazy,
- o zastavanom území obce Poruba s bezprostredným prevádzkovým zázemím v riešenom rozsahu hlavného výkresu.

Podľa dohovoru s objednávateľom súčasťou spracovania územného plánu obce budú aj výkresy návrhu urbanistického a technického rozvoja :

- zóna centra obce Poruba,
- športovo-rekreačná zóna Horné Lazy.

Zo strany obcí Poruba a Lazany bola predložená požiadavka riešiť úpravu kontaktovej časti katastrálnej hranice tak, aby boli vylúčené súčasne prevádzkové vzťahy, keď časť zástavby bývania obce Porube v južnej polohe je v katastri obce Lazany.

Podľa vyjadrenia starostov obcí bude úprava hranice realizovaná formou dohody o výmene časti pozemkov, s tým, že tento dohovor bude premietnutý do návrhu územného plánu oboch obcí pre nadväzný postup prerokovania a legislatívneho riešenia.

#### **4. Požiadavky na územie obce vyplývajúce z vyšších stupňov ÚPD a z iných materiálov**

Pre územie obce vyplývajú z nadradenými územnoplánovacích dokumentov vyplývajú nasledovné požiadavky :

##### **Koncepcia územného rozvoja Slovenska II**

Ministerstvo životného prostredia SR, 2001

Zhotoviteľ – AUREX Bratislava, Ing.arch. V.Hrdina, CSc. a kol.

V dokumente je obec Poruba súčasťou hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topoľčany – Patrizaňské – Prievidza - Nitrianske Pravno.

V rámci tejto rozvojovej osi sú zahrnuté do ťažiska osídlenia regionálneho významu s potencionálnymi až rozvinutými aglomeračnými väzbami Nováky – Bojnice – Prievidza – Handlová - Nitrianske Pravno s regionálnym centrom osídlenia Prievidza.

Mesto Prievidza je zaradené v 1. skupine 11. sídiel republiky s počtom nad 50 000 obyvateľov, ktoré vývojovo budú zabezpečovať najvyšší štandard terciálnej obsluhy územia.

V rámci Trenčianskej kraja je kostra osídlenia dvojsová. Predmetné regionálne ťažisko osídlenia Nováky - Bojnice - Prievidza - Handlová - Nitrianske Pravno tvorí južnú z týchto rozvojových osí vo forme samostatného relatívne uzavretého sídelného celku, čo vychádza z jej špecifickej geografickej polohy a hospodárskej bázy.

- V ďalšom období sa odporúča predmetnú rozvojovú os rozvíjať.  
Obce Poruba a Poruba v tomto systéme sú súčasťou aglomeračného celku Prievidza – Bojnice.
- Základná charakteristika prírodno-sociálnoekonomického Hornonitrianskeho regiónu :
  - stredohorská kotlina s kotlinovou pahorkatinou, terasami a poriečnou nivou, polia, lesy,
  - pohyb sa sústreďuje do centrálnej osi kotliny pozdĺž hlavného toku, pohyb je tiež vymedzený pahorkatinnými dolinami,
  - v kotline extrémne znečistenie ovzdušia, na strednom toku Nitry silná vodná erózia, silné znečistenie tokov, v celom regióne veľmi silné sústredenie dopravy do hlavnej osi, vysoká koncentrácia obyvateľstva , nepriaznivý zdravotný stav obyvateľstva, vysoký výskyt sociálnopatologických javov,
  - CHKO Ponitrie, liečivé vodné zdroje, úrodné pôdy, uhlie,
  - vzhľadom na surovinový potenciál má severná časť regiónu predpoklady pre rozvoj priemyselných aktivít. Zároveň sa oblasť vyznačuje výraznými ekologickými problémami -extrémne znečistenie ovzdušia, znečistené vodné toky, kontaminácia pôdy. Zdravý sídelný a rekreačný rozvoj regiónu limituje pôsobenie stresových faktorov - tieto problémy je nutné riešiť štrukturálnymi a technologickými zmenami.
- V hodnotení ekologickej kvality územia obcí pre obyvateľstvo SR je riešená obec zaradená podľa koeficientu kvality územia obce
  - Poruba – skupina s koeficientom 0,60–0,80 (tretia najvyššia – najvyššia 1,0-1,2).
- Z vodohospodárskych stavieb sú v regióne plánované diela
  - Liešťany –nádrž výhľad do 25 rokov

- V rozvoji rekreácie a turizmu je v dokumente sledovaný program rozvoja trasy poznávacieho turizmu CR - Trenčín - Prievidza, Bojnice – Pohronie a odporúčané ciele :
  - riešiť RZÚ – rekreačné záujmové územie Prievidza,
  - dobudovať strediská – základne pre zimné športy,
  - zapojiť sieť sídiel do turizmu,
  - prepojiť poznávací a rekreačný turizmus,
  - dobudovať sieť cykloturistických trás.
- V dokumente je Hornonitrianska oblasť zaradená pod číslom 3 medzi 9 najviac zdravotne závadných a ohrozených oblastí s extrémne narušeným životným prostredím. Horná Nitra má podľa údajov 95 984 ha zaťažené územie s vysokou koncentráciou znečisťujúcich látok v ovzduší s možnými dopadmi na zdravie obyvateľstva a životné prostredie.
- V rozvoji dopravy sú sledované ciele :
  - ďalej skvalitňovať medzinárodnú trasu E-572 Trenčín-Prievidza-Žiar nad Hronom ako koridor č. 6 – stredný západo-stredojužný a v úseku Trenčín-Prievidza ako dopravnou-urbanistický.
- Rozvojové aktivity hospodárstva, technickej infraštruktúry sú v dokumente uvedené len rámcové za celý Trenčiansky kraj, bez konkrétnych návrhov pre túto časť regiónu.
- Uvedené rozvojové ciele a sledované potreby rozvoja budú premietnuté do Zadania pre vypracovanie ÚPN obce.

Poznámka : V KURS II. sú podľa upozornenia Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne už platné vývojovo iné pojmy a tiež iná štruktúra pamätihodnosti ktoré, budú podľa usmernenia v správnom výklade uvedené v návrhu ÚPN obce.  
Zhotoviteľ Zadania nie je oprávnený meniť údaje predmetného materiálu.

Poznámka : V prieskumoch a rozboroch a návrhu Zadania sú z KURS II. uvedené údaje o vyhlásených chránených územiach , ktoré sa priamo dotýkajú širšieho riešeného územia obce.  
Nie je dôvodné, aby boli uvádzané údaje regionálneho charakteru , ktoré sa netýkajú riešeného územia.

## Územný plán veľkého územného celku Trenčiansky kraj Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č.1/2004

Zhotoviteľ – A – Z Bratislava,  
Ing.Mária Krumpalová a kol. 1998, 2004

Podľa tohoto vyššieho stupňa územnoplánovacieho dokumentu, ktorého záväznú časť schválila vláda SR nariadením č.64/1998 Z.z. a zmeny a doplnky schválilo Zastupiteľstvo TSK uznesením č. 259/2004 dňa 23.6.2004 a záväzná časť vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením TSK č.7/2004 je obec Poruba súčasťou :

- Hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topoľčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno,
- Prievidzsko - bojnického ťažiska osídlenia západnej rozvojovej osi regionálneho významu s vid

Okrem sídelných rozvojových osí celoštátneho významu možno na území kraja sledovať rozvojové osi regionálneho významu a to v smere :

- Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom

Prievidzské ťažisko osídlenia je v rámci kraja začlenené medzi ťažiská osídlenia regionálneho významu.

Návrh ÚPN VÚC uvažuje s formovaním prievidzsko-bojnického ťažiska osídlenia v kategórii nadregionálneho významu, vzhľadom na celkovú veľkosť centra Prievidza a centra Bojnice celoštátneho až medzinárodného významu, ktoré tvoria bipolárne centrum ťažiska osídlenia, potenciálov demografických, hospodárskych, energetických, prírodných a kultúrno- historických.

Prievidzsko-bojnické ťažisko osídlenia sa bude formovať v nasledujúcej priestorovej štruktúre:

**Mesto Prievidza sa bude formovať na centrum regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií.**

Prievidza má predpoklad spolu so sídlom Bojnice sa formovať ako bipolárne centrum s funkciou administratívno-správnou, hospodárskou, kultúrno-spoločenskou.

V rozvoji kraja budú plniť funkciu centier lokálneho významu so zabezpečením komplexného základného vybavenia pre obyvateľov bezprostredného zázemia sídla okresu Prievidza :

Pravenec, **Kanianka**, **Nedožery-Brezany**, **Lazany**, Chrenovec, Rástočno, Sebedražie, Valaská Belá, Liešťany, Diviaky nad Nitricou, Diviacka Nová Ves, Dolné Vestenice, Lehota pod Vtáčnikom, Bystričany, Osl'any, Zemianske Kostolany.

### **Predpokladaný vývoj obyvateľstva prirodzeným vývojom v okresoch**

Rozdielnosť demografických podmienok v jednotlivých okresoch riešeného územia sa prejaví aj v reprodukcií obyvateľstva vo výhľade.

V okresoch Trenčín a Prievidza na základe prirodzeného vývoja do r.2005 je predpoklad mierneho nárastu počtu obyvateľov, v ďalšom období dôjde k postupnému znižovaniu jeho početnosti.

### **Predpoklad vývoja obyvateľstva s migráciou v jednotlivých okresoch**

Predpokladaný vývoj obyvateľstva s migráciou v okresoch je koncipovaný v dvoch variantoch. V priemete do jednotlivých okresov vo vývoji obyvateľstva v jednotlivých variantoch sa premieta zámer rozvoja osídlenia v priestore kraja s tým, že:

- 1. variant uvažuje s vyššou dynamikou rozvoja okresu Trenčín, predovšetkým mesta Trenčín. Predmetný variant znamená dosídľovanie do okresu Trenčín z ostatných území kraja, najmä z okresov Považská Bystrica, **Prievidza**, Partizánske, Púchov. Odhad vývoja emigrácie z uvedených potenciálnych okresov je založený na princípe odčerpávania zdrojov vytváraných z prirodzeného vývoja, čo v celkovom populačnom vývoji týchto okresov sa prejaví v stabilizácii početnosti obyvateľstva na úrovni súčasného stavu., resp. v miernom poklese.

- v 2.variante sa predpokladá populačný vývoj jednotlivých okresov na základe prirodzeného vývoja, t.j. bez výraznejšieho vplyvu medziokresnej migrácie. Pri tomto variante celkového vývoja obyvateľstva v okresoch s relatívne priaznivým demografickým potenciálom a prírastkami obyvateľov z prirodzeného vývoja sa predpokladá nárast obyvateľstva v priebehu celého výhľadového obdobia (Považská Bystrica, Púchov). V okresoch Ilava, Partizánske, **Prievidza** a Trenčín sa uvažuje s nárastom v etape do r. 2005, po tomto období početnosť obyvateľstva vzhľadom na predpokladaný prirodzený vývoj bude klesať.

Rast výroby tovaru v okrese Prievidza je výrazne vyšší ako pokles výroby tovaru v Trenčianskom kraji prepočítaný na jeden okres. Podiel okresu Prievidza na výrobe tovaru v priemysle za Slovensko predstavuje hodnotu 2,5%.

Okres Prievidza dosahuje najvyššie hodnoty v absolútnych hodnotách výroby tovaru v priemysle a prevyšuje priemerné hodnoty kraja prepočítané na jeden okres o 107,3%. Dosahované výsledky okresu Prievidza v absolútnych hodnotách výroby tovaru v priemysle a ich dynamických charakteristikách vývoja možno považovať za veľmi dobré.

Podľa analýz výkonnosti, efektívnosti a predpokladov rozvoja priemyslu je v Trenčianskom kraji 13 perspektívnych priemyselných centier:

Považská Bystrica, Púchov, Trenčín, Partizánske, Bánovce nad Bebravou, Stará Turá, Nováky, **Prievidza**, Dolné Vestenice, Myjava, Nemšová, Lednické Rovne, Nové Mesto nad Váhom.

Na území regiónu sa ťažia fosílna palivá - lignit ťažený v Hornonitrianskych baniach Prievidza, a.s. Prievidza v Bani Handlová, Cígeľ a Nováky nemá vysoké kvalitatívne charakteristiky podľa výhrevnosti, obsahu síry a ostatných zlúčenín. Súčasná úroveň ťažby lignitu je determinovaná najmä záujmom o túto komoditu na trhu a existenciou závodu na jeho efektívne spracovanie v blízkosti lokality jeho ťažby v Elektrárňach Nováky

V budúcnosti sa predpokladá mierne tempo znižovania agrárnej zamestnanosti tak, aby počet pracovníkov v roku 2000 dosiahol 2 202.

V súčasnom období privatizácie a transformácie sa presadila zásada užšieho prepojenia poľnohospodárskej prvovýroby a nadväzujúceho spracovateľského priemyslu. Centrum rozvoja záhradníctva, s.r.o. - skleníkové hospodárstvo s pestovaním zeleniny a škôlkou je v Prievidzi a Poľnonákup, a.s. Hornonitran je tiež v Prievidzi.

V okrese Prievidza prevládajú lesné pozemky, ktoré zaberajú 52 408 ha, t.j. 54,6 %. Poľnohospodárska pôda je zastúpená 37,2 %-ami, čo predstavuje výmeru 35 727 ha.

Sú to hlavne lesné porasty Strážovských vrchov a Vtáčnika, kde spoločenstvá dubohrabín vystupujú do bučín. Je to druhý najlesnatejší okres Trenčianskeho kraja. Listnaté dreviny sú v prevahe nad ihličnatými. Najväčšie zastúpenie má buk - 25 %, dub - 20 %, hrab - 18 %, smrek - 17 %, jedľa - 5 %, bor - 5 %.

Lesné porasty patria do LHC Prievidza, Magura, Nitrianske Pravno, Vestenice, Bystričany, Ráztočno, Janova Lehota, Veľké Uherce.

Zdravotný stav lesov je v okrese narušený a poškodenie vegetačných orgánov presahuje 41 %, čo predstavuje jedno z najviac poškodených lesov v kraji.

Stupeň pokryvnosti územia regiónu lesmi je v jeho rôznych častiach rozdielny. V kotlinách a na ich okrajoch je zastúpenie lesov nízke, v okrajových horských masívoch je vysoké až veľmi vysoké. Lesná vegetácia si zachovala v značnom rozsahu pôvodné prirodzené zastúpenie drevín a tým aj pomernú ekostabilitu.

V časti cestovného ruchu sú stanovené princípy :

- podporovať rozvoj miest Bojnice a Prievidze pri využití ich vysokého rekreačného, kultúrno-historického a prírodného potenciálu ako cieľových miest nadregionálneho cestovného ruchu.
- podporovať aktivity mikroregiónu Hornonitrie pri rozvoji vidieckeho cestovného ruchu a cykloturistických trás.

Pestrá geologická stavba územia Trenčianskeho kraja sa prejavila aj v kategóriách radónového rizika. K územiu so stredným stupňom Rn rizika patrí západná časť okresu Bánovce na Bebravou a severná časť okresu Partizánske, v okrese Prievidza širšie okolie Handlovej.

V oblastiach so znečisteným životným prostredím (v rámci kraja Hornonitrianska oblasť, najmä okres Prievidza) boli opakovane zisťované špecifické odchýlky v zdravotnom stave obyvateľstva.

V posledných rokoch v okrese Prievidza je veľmi závažným problémom stále rastúci počet nádorových ochorení. V porovnaní rozsahu zhubných nádorov je okresom s najvyšším výskytom na Slovensku, s trvale stúpajúcim trendom. Z jednotlivých skupín nádorových ochorení je závažný výskyt nádorových ochorení kože.

V likvidácii odpadov je určený regulatív :

- skládkovanie odpadov riešiť na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach:
  - skládku v k.ú. Dvorníky nad Nitricou, Nitrica v okrese Prievidza

Okres Prievidza preberá prvky ÚSES z bývalého R-ÚSES okresu Prievidza, v ktorom sú pre dnešné územie okresu vymedzené 3 nadregionálne biocentrá - Vtáčnik, Nitrické vrchy, Vyšehrad a 8 regionálnych biocentier. Ako biokoridory je navrhovaných 11 migračných trás na regionálnej úrovni.

Starostlivosť o kultúrne dedičstvo

#### **Národné kultúrne pamiatky**

- Poruba – rim.-kat.kostol sv.Mikuláša-biskupa
- Ochranné pásmo NKP – okolie rim.-kat.kostola v Porube ( vyhlásené 13.2.1996 ).

**Súbory ľudovej architektúry** - mimo vyhlásených a zákonom chránených zón v okrese Prievidza : - Poruba

V týchto by sa malo stať prioritou presadenie :

- ochrany historickej skladby hmôt na osnove historického pôdorysu,
  - ochrany vzhľadu vnútromestských priestorov jednotlivých historických architektúr,
  - ochrany siluety celého historického útvaru,
  - primeranej úpravy jeho najbližšieho okolia,
- s cieľom nie konzervovať historický urbanistický celok, ale tvorivou urbanistickou úpravou, založenou na „oživení“ stavebno-technicky a dispozične hodnotných objektov novou funkciou - zapojiť pre účely rekreácie a CR.

Hodnotným objektom je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, ale najmä hľadať citlivé formy revitalizácie pre súčasné a budúce využitie (ubytovanie, ďalšie vybavenostné funkcie - športovo-rekreačné, spoločenské, zábavné a pod.).

Prenesením rekreačných aktivít do menších, ale pre tento účel vyhovujúcich obcí, sa sleduje posilnenie ekonomického postavenia obcí a celková revitalizácia vidieckeho osídlenia pri zachovaní pôvodných špecifik tohto prostredia.

Letisko Prievidza prevádzkuje Slovenský národný aeroklub ako letisko športového charakteru. Jeho vzletová a pristávacia dráha v dĺžke 940 m a šírke 45 m má trávnatý povrch. Výhodná poloha vo východnej časti riešeného územia vytvára reálne predpoklady využívať toto letisko vo výhľadovom období ako letisko civilné pre dopravu pravidelnú popri jeho využívaní letectvom všeobecným. Letisko patrí do kategórie letísk vybraných regionálneho významu s rozvojovými možnosťami.

Z dôvodu nedostatočnej akumulácie pitnej vody bude potrebné dobudovať nasledovné akumulácie – najbližšie zariadenia pri obci Lazany :

- Poluvsie - 2x400 m<sup>3</sup>
- Nedožery-Brezany- 2x400 m<sup>3</sup>
- **Poruba - 2x150 m<sup>3</sup>**
- Prievidza - 5000 m<sup>3</sup>

### **Predpokladaný rozvoj verejných kanalizácií:**

- vybudovanie kanalizácie s ČOV pre sídla:
    - Malinová, Nedožery, **Poruba**, Lazany s napojením na ČOV Prievidza.
- Výhľadovo uvažovať s intenzifikáciou ČOV Prievidza.

### **Závazná časť ÚPN VÚC**

- 1.7. Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla:
  - 1.7.7. v okrese Prievidza: Pravenec, Kanianka, Nedožery-Brezany, **Lazany**, Chrenovec, Ráztočno, Sebedražie, Valaská Belá, Liešťany, Diviaky nad Nitricou, Diviacka Nová Ves, Dolné Vestenice, Lehota pod Vtáčnikom, Bystričany, Osl'any a Zemianske Kostolany,V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
  - a) základných škôl,
  - b) predškolských zariadení,
  - c) zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
  - d) stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
  - e) pôšt,
  - f) zariadenia opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
  - g) nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
  - h) zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,
- 1.8. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,
- 2.3. skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja,
- 2.4. usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu,
- 2.5. zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón,
- 2.7. pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
  - 2.7.1. sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
  - 2.7.2. postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu,
  - 2.7.3. pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,
  - 2.7.4. všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov,
- 4.1. rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie,
- 4.2. rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie),

- 4.3 uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel,
  - 4.4 rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia,
  - 5.10. riešenie poľnohospodárskej výroby v oblasti Horná Nitra zamerať na bioorganické poľnohospodárstvo skleníkové hospodárstvo v agroparku na poddolovanom území medzi Prievidzou a Novákmi ),
  - 7.1.7 zabezpečiť územnú rezervu – koridor pre cestu I/64 (celoštátneho významu) v kategórií C11,5/80-60 v trase a úsekoch
    - \* severná časť obchvatu Prievidze - Nedožery/Brezany - Lazany - Poluvsie - Pravenec križovatka s II/519-severný okraj Nitrianskeho Pravna pripojenie na existujúcu trasu I/64,mimo intravilány obcí ;
  - 8.2.5. prednostne zabezpečiť realizáciu stavieb
    - 4/ stavby rozvoja verejnej kanalizácie, ktoré využijú jestvujúce kapacity čistenia odpadových vôd :
    - g) sústava a odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd Prievidza s odkanalizovaním okolitých obcí : Prievidza, Bojnice, Nedožery/Brezany, Lazany, Malinová, Ráztočno.....Opatovce n/Nitrou do jestvujúcej ČOV Prievidza
- ☐ Uvedené rozvojové ciele, ktoré sa vzťahujú aj na riešené územie mikroregiónu katastrov obcí Lazany a Poruba, sú premietnuté do Zadania pre vypracovanie ÚPN obce Poruba.

#### **Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Prievidza**

Zhotoviteľ : Ekotrust Banská Štiavnica, Ing. Peter Múdry, CSc a kol. 1994

Podkladový materiál spracovaný podľa stanovenej metodiky dáva odborný podklad o stave prírodného prostredia a krajinnej štruktúry, územného systému ekologickej stability a navrhuje opatrenia na skvalitnenie stavu a tvorbu siete biocentier a biokoridorov opatrení ekologickej stability na území okresu Prievidza, kde je začlenená aj obec Poruba.

- ☐ Všetky sledované údaje pre potreby územnoplánovacej činnosti sú premietnuté do kapitol 4, 6 prieskumov a rozborov a rozvojové návrhy materiálu budú využité a zapracované do riešenia ÚPN obce.

#### **Grafické a základné údajové podklady existujúcich objektov a areálov a realizovaných stavieb.**

- ☐ Všetky poskytnuté podklady a materiály od Obce Poruba boli postupne premietnuté do materiálu prieskumov a rozborov pre ÚPN obce.

#### **A. V rámci pracovných postupov a rokovaní boli prebraté potrebné údaje z ďalších materiálov :**

- podklady jednotlivých správcov a projektov inžinierskych sietí,
- súčasný stav a využívanie PPF,
- program odpadového hospodárstva obce,
- program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- údaje o vymedzenom dobývacom priestore,
- rozhodnutie o vymedzení ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky,
- základné údaje o prevádzke lyžiarskeho areálu Horné Lazy.

## **5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia**

Obec Poruba patrí do administratívno-správneho celku kraja Trenčín a jeho južného obvodného centra Prievidza.

Okres Prievidza má rozlohu cca 960 km<sup>2</sup>. Územie okresu je krajinou nížinného charakteru v Hornonitrianskej kotline s ťažiskovým využitím pre poľnohospodársku výrobu, ktorej zodpovedá aj charakter osídlenia s pomerne rovnomerným rozložením bodovo lokalizovaných miest a vidieckych sídiel.

Osídlenie okresu okrem prírodných daností formovali aj historické vlastníckej vzťahy k pôde a civilizačný vývoj - predovšetkým historické cestné trasy.

Obec Poruba leží severne od administratívneho centra obvodu a regiónu Prievidze vo vzdialenosti 12 km.

Obec sa vyvíjala ako poľnohospodárske a rekreačné sídlo v podhorí Hornonitrianskej kotliny.

Katastrálne územie obce má 1 514,8 ha, ku sčítaniu obyvateľstva dňa 26.5.2001 tu žilo 1 283 obyvateľov a podľa podkladu Obce Poruba tu k 31.12.2005 žilo 1278 obyvateľov.

Dopravne je obec napojená na cestnú a železničnú sieť.

Komunikačne je obec napojená od križovatky v obci Nedožery-Brezany zo štátnej cesty prvej triedy I-64 Prievidza – Nitrianske Pravno – Žilina cestou III/51824 v smere juhovýchod – severozápad, ktorá prechádza celou zástavbou Lazian a končí v Porube.

Z horného konca obce Lazany vedie západným smerom cesta III/51825 do Kanianky a ďalej južným smerom do Bojníc.

Napojenie obcí na železničnú dopravu je len nepriamo dochádzkou na stanicu obce Nedožery-Brezany, kde je juho-severne vedená koncová trať č.144 Prievidza – Nitrianske Pravno.

Podľa rozboru v prieskumoch a rozboroch riešená obec nemá dostatočne zhodnotený a riešený ekonomický, demografický vývoj a polohový potenciál.

Obec pre svoje rozvojové prevádzky mala zabezpečený územný plán, ktorý bol spracovaný v rokoch 1985-1987. Schválený bol v decembri 1987 a jeho program rozvoja bol riešený k návrhovému roku 1995 s výhľadom k roku 2010.

Napriek tejto situácii sa rozvoj sídla zabezpečoval v nedávnom období už improvizovane v riešení rozvoja bývania, občianskeho vybavenia a výroby, lebo tento dokument bol spracovaný v iných predpokladoch politického a sociálno-ekonomického systému a od roku 1990 už neplnil svoje poslanie.

Pre prevádzku obce je výrazným prínosom vybudovaná občianska vybavenosť, sieť vodovodu, elektrickej energie, plynifikácie, ktorá sa postupne kompletuje.

Výrazným prevádzkovým nedostatkom súčasnosti je stav nenapojenia obce na vybudovaný verejný kanalizačný systém. Pre nedostatok financií je viac rokov odkladaná realizácia projektu odkanalizovania obcí Poruba a Lazany do spoločnej ČOV Prievidza.

## 6. Základné demografické údaje o obci a prognózne ciele

### 6.1. Obyvateľstvo

#### Vývoj počtu obyvateľov

Ku dňu sčítania obyvateľstva, domov a bytov 26.5.2001 žilo v obci Poruba 1 283 obyvateľov. Obec sa počtom obyvateľov zaraďuje medzi obce strednej kategórie.

Obec sa vyvíjala v rastlej urbanistickej štruktúre podľa evidovaného historického počtu obyvateľov nasledovne :

| Rok                | Počet obyvateľov | Hustota |
|--------------------|------------------|---------|
| 1869               | 515              |         |
| 1890               | 725              |         |
| 1910               | 854              |         |
| 1930               | 904              |         |
| 1948               | 1 115            |         |
| 1970               | 1 260            |         |
| 1991               | 1 240            |         |
| 1996               | 1 266            |         |
| 2001               | 1 283            | 0,84    |
| 2004<br>30.05.2004 | 1 287            | 0,84    |
| 2005<br>30.12.2005 | 1 278            | 0,84    |

Zdroj : Obecny úrad Poruba, sčítanie obyvateľstva dňa 26.5.2001.

Hustota obyvateľstva v obci je v súčasnosti 0,84 obyv./ha, čo svedčí o značnej prevahe voľnej krajiny v katastri voči zastavanej časti územia obce.

#### Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku

V obci žije podľa údajov z posledného sčítania obyvateľstva 26.5.2001 z celkového počtu 1 291 obyvateľov – 650 mužov a 641 žien, čo je indexový pomer 50,34 : 49,65%

Veková štruktúra obyvateľstva bola v roku 1991 a 2001 nasledovná :

|                 | Počet obyvateľov |      |      |       |
|-----------------|------------------|------|------|-------|
|                 | 2001             |      | 2004 |       |
| Vek             | ABS              | %    | ABS  | %     |
| predproduktívny | 242              | 18,7 | 291  | 22,85 |
| produktívny     | 774              | 60,0 | 756  | 59,38 |
| poproduktívny   | 275              | 19,1 | 226  | 17,75 |
| index vitality  |                  |      | 110  |       |

Zdroj : Štatistický údaj zo sčítania obyvateľstva v r.2001 a údaj Obecného úradu Poruba k 20.4.2004 .

V súčasnom období vysoko prevláda produktívna zložka nad poproduktívnou. V porovnaní s rokom 2001 došlo v roku 2004 k nárastu detskej zložky o 4,15%, ale aj nárastu poproduktívnej zložky o 0,3 %.

V blízkom období príde zrejme podľa celoštátneho demografického predpokladu k ďalšiemu nárastu poproduktívnej zložky.

Obec sa týmto vývojom zaraďuje k obciam s dobrou demografickou štruktúrou obyvateľstva, čo z hľadiska budúcich reprodukčných procesov je priaznivé. Podľa indexu vitality ide o obec s aktívnym typom populácie.

### Národnostná a religiózna štruktúra

Podľa poskytnutých podkladov z počtu 1 291 až 98 % obyvateľstva sa hlási k slovenskej národnosti, 85,82 % obyvateľstva tvorí obyvateľstvo rímsko-katolíckeho vyznania, 7,5% obyvateľov obce je bez vyznania, nezistených bolo 5,5%.

|             | Národnosť |       |      | Náboženské vyznanie |               |          |              |
|-------------|-----------|-------|------|---------------------|---------------|----------|--------------|
|             | slovenská | česká | iná  | rímsko-katol.       | grecko-katol. | evanjel. | bez vyznania |
| počet obyv. | 1 265     | 3     | 5    | 1 108               | 8             | 7        | 97           |
| %           | 97,98     | 0,23  | 0,38 | 85,82               | 0,62          | 0,54     | 7,51         |

Zdroj : Údaje zo sčítania obyvateľstva 26.5.2001

## 6.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorí obyvateľstvo zamestnané i obyvateľstvo nezamestnané. Rozsah ekonomicky aktívnych osôb v obci je ovplyvňovaný celkovým počtom obyvateľov a jeho vekovou štruktúrou.

K dobe sčítania obyvateľstva v roku 2001 bolo v obci 621 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 48,10 % všetkého obyvateľstva.

|                                            |       |       |
|--------------------------------------------|-------|-------|
| <b>Obyvateľstvo</b>                        | Spolu | 1 291 |
|                                            | Muži  | 650   |
|                                            | Ženy  | 641   |
| <b>Ekonomicky aktívne obyvateľstvo</b>     | Spolu | 621   |
|                                            | Muži  | 333   |
|                                            | Ženy  | 228   |
| <b>% ekonomicky aktívneho obyvateľstva</b> | Spolu | 48,1  |
|                                            | Muži  | 52,85 |
|                                            | Ženy  | 47,15 |

Ekonomicky neaktívnych bolo 670 osôb z toho detí do 14 rokov 242 osôb.

Podľa aktuálnych údajov Obecného úradu Poruba k 30.4.2004 bolo v obci 736 ekonomicky aktívnych obyvateľov, t.j. 57,82% , z ktorých bolo 64 nezamestnaných.

Vzdelanostná štruktúra v obci je nasledovná :

736 obyvateľov má vyšší ako základný stupeň vzdelania, z toho 61% obyvateľov je s učňovským vzdelaním, so stredoškolským vzdelaním 29% a s vysokoškolským vzdelaním 7% . Ostatná časť 58% obyvateľov má základné vzdelanie.

Evidovaná je vysoká odchádzka za prácou je z dôvodu malej ponuky pracovných príležitostí v mieste – v rámci regiónu 472 osôb – 37,08%, v rámci SR 93 osôb-7,31% v zahraničí 73 osôb-5,73%

### 6.3. Hospodárska základňa

V dobe posledného sčítania obyvateľstva 26.5.2001 bolo v obci 621 ekonomicky aktívnych osôb.

Štruktúra právnych subjektov v obci vedených podklade Obecného úradu Poruba k termínu 04/2004 bola nasledovná :

|                                         |    |
|-----------------------------------------|----|
| - počet podnikateľských subjektov spolu | 12 |
| z toho v primárnom sektore              | 1  |
| v sekundárnom sektore                   | 0  |
| v terciálnom sektore                    | 11 |

Odvetvová štruktúra pôsobnosti v hospodárstve a evidovaná zamestnanosť je nasledovaná :

|                                         |                |
|-----------------------------------------|----------------|
| - VJARSPOL, s.r.o.                      | 1 zamestnanec  |
| - 2 predajne Potraviny Jednota COOP     | 5 zamestnancov |
| - predajňa Potraviny Rena               | 2 zamestnanci  |
| - predaj sudového vína                  | 2 zamestnanci  |
| - predaj Kvetinárstvo, záhradné potreby | 1 zamestnanec  |
| - predaj Zmrzlina                       | 1 zamestnanec  |
| - Kaderníctvo – holičstvo               | 1 zamestnanec  |
| - Cukráreň-cukrárska výroba             | 2 zamestnanci  |
| - 2 hostince                            | 4 zamestnanci  |
| - reštaurácia                           | 1 zamestnanec  |
| - lyžiarsky areál                       | ?              |

Nekomerčná vybavenosť :

|                                              |                              |
|----------------------------------------------|------------------------------|
| - Obecný úrad, kultúrny dom, obecná knižnica | 5 zamestnancov               |
| - Základná škola                             | nezistený počet zamestnancov |
| - Materská škola                             | 4 zamestnancov               |
| kuchyňa pri MŠ                               | 4 zamestnanci                |

Poznámka : Údaje o počte zamestnancov neboli poskytnuté úplne.

Z hľadiska vývoja počtu pracovníkov v podmienkach obce Poruba boli identifikované nasledujúce tendencie :

- výrazné zredukovanie poľnohospodárskej výroby v rámci bývalého areálu Štátnych majetkov, t.č. v majetku firmy - VJARSPOL, s.r.o. - obmedzenie rastlinnej a živočíšnej výroby, nevyužívaný objektový fond v hospodárskych dvoroch a ich následná devastácia ;  
nadväzným prejavom je výrazný pokles počtu pracovníkov v poľnohospodárskej výrobe, čo je identický vývoj v celom regióne, ale aj v rámci celého sektoru poľnohospodárstva,
- výrazný nárast počtu pracovne aktívnych občanov, ktorí odchádzajú za prácou mimo obec,
- postupný rozvoj miestnych podnikateľských činností, ktoré sú v rozhodujúcej miere zamerané na činnosti v komunálnej malovýrobe, obchodovaní, v službách,

□ **Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce**

- Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce
- V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového roku ÚPN vo veľkostnej kategórii, ktorá umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do mesta Prievidze.
- Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkých z mestských centier za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.  
Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.  
Výrazným stimulom rastu obce by bola tvorba nových pracovných príležitostí priamo v obci a pri otvorení ťažby a výroby na báze prevádzky dobývacieho priestoru keramických ílov.
- Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, ( do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.
- Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základným cieľom rozvoja .
- V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciáciu ekonomických či záujmových vzťahov.  
Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby a rekreačného programu pri využití miestnych špecifických územno-technických daností v katastri obce.
- Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

- Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúci výrobný areál formou intenzifikácie jeho územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

#### 6.4. Domový a bytový fond

##### Štruktúra domového a bytového fondu

| Domy spolu | trvale obývané domy |           | Neobývané domy | byty spolu | trvale obývané byty |             | Neobývané byty |
|------------|---------------------|-----------|----------------|------------|---------------------|-------------|----------------|
|            | spolu               | z toho RD |                |            | spolu               | z toho v RD |                |
| 437        | 343                 | 341       | 93             | 464        | 367                 | 362         | 91             |
| 100%       | 78,49               | 78,03     | 21,28          | 100        | 79,09               | 78,01       | 19,61          |

Zdroj : Štatistické údaje zo sčítania obyvateľstva 2001.

V roku 2001 bolo v obci 437 domov, z toho 343 trvale obývaných a 93 neobývaných.  
 - z toho rodinných domov 341  
 bytových domov 2

Evidovanými dôvodmi neobývanosti domov sú :

- zmena užívateľa 2
- rekreačná funkcia 56
- uvoľnenie na prestavbu 3
- nespôsobilosť na bývanie 11
- po kolaudácii 2
- v pozostalosti alebo v súdnom konaní 0

##### Veľkostná štruktúra, zaľudnenosť a technické vybavenie trvalo obývaných bytov

Podľa údajov z posledného sčítania obyvateľstva k 26.5.2001 je hodnotenie bytového fondu v priemerných prepočtoch nasledovné :

Trvalo obývaných bolo 367 bytov, z toho v rodinných domoch 362.

Na jeden trvale obývaný byt pripadá :

- 3,48 trvale bývajúcich osôb,
- 69,8 m<sup>2</sup> obytnej plochy,
- 4,18 obytných miestností.

Trvalo bývajúce osoby na 1 obytnú miestnosť - 0,83.

Obytná plocha v m<sup>2</sup> na osobu - 20,0

Podiel trvalo obývaných bytov s 3 a viac obytnými miestnosťami - 88,8.

Tieto údaje sú vyššie ako je okresný priemer.

Štatistické údaje o :

- vekovej štruktúre trvalo obývaných domov a bytov
  - počtoch cenových a bytových domácností
- v obci počas spracovania prieskumov a rozborov neboli k dispozícii.

##### ❑ Základné rozvojové ciele

Pri rozvoji obce podľa aktualizovanej dokumentácií pôjde predovšetkým o vytvorenie územných a prevádzkových podmienok pre rozvojový program k návrhovému roku :

- riešiť rozvoj **pre demografický nárast sídla do 2 000 obyvateľov, t.j. cca o 700 obyvateľov** (pri sčítaní obyvateľstva 26.5.2001 bol stav 1278 obyv. ).
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou existujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí budú mať ponuku v obci na nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

## 7. Požiadavky na riešenie katastrálneho územia obce

V návrhovom období územného plánu budú riešené nasledovné požiadavky a ciele urbanistickej koncepcie rozvoja katastrálneho územia :

Obec Poruba podľa územnoplánovacích dokumentov – Koncepcie územného rozvoja SR II. a Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja s jeho zmenami a doplnkami je súčasťou

- Hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi Topoľčany – Partizánske – Prievidza – Nitrianske Pravno,
- Prievidzsko - bojnického ťažiska osídlenia západnej rozvojovej osi regionálneho významu.

Prievidzské ťažisko osídlenia je v rámci kraja začlenené medzi ťažiská osídlenia regionálneho významu.

Návrh ÚPN VÚC uvažuje s formovaním prievidzsko-bojnického ťažiska osídlenia v kategórii nadregionálneho významu, vzhľadom na celkovú veľkosť centra Prievidza a centra Bojnice celoštátneho až medzinárodného významu, ktoré tvoria bipolárne centrum ťažiska osídlenia, potenciálov demografických, hospodárskych, energetických, prírodných a kultúrno - historických.

Na tejto rozvojovej osi sa bude rozvíjať aj príslušná kvalita ťažiskovej obslužnej cestnej siete.

V mestských sídlach sa uvažuje s rozvojom sústredenej bytovej výstavby, sústredením vyššej občianskej vybavenosti a výrobných aktivít.

V spádových vidieckych sídlach je stanovený rozvoj bývania s formami individuálnej rodinnej zástavby a rozvoj zamestnanosti v primárnom a terciálnom výrobnom sektore, ťažisková výrobná funkcia je poľnohospodárstvo.

Určené je hmotovopriestorové usporiadanie prispôbiť charakteru a mierke architektúry vidieckych sídiel s rešpektovaním krajinného prírodného prostredia.

- **Mesto Prievidza** v tejto rozvojovej sídelnej štruktúre má plniť **funkciu terciálneho regionálneho rozvojového pólu**, na ktorý sa viaže okolité vidiecke osídlenie, včítane obce Poruba.
- **Obec Poruba** bude v rozvoji regiónu plniť **funkciu podhorského vidieckého sídla**, ktoré bude prevádzkovo napojené na centrá lokálneho významu Lazany, Kanianka, kde budú vývojovo zabezpečené komplexné vyššie občianske vybavenie a tiež ponuka pracovných príležitostí pre obyvateľov obce.  
V obci budú zabezpečované **funkcie bývania, miestnej výroby, občianske vybavenie, rekreačné a športové aktivity** vo väzbe na okolité prírodné prostredie.

- Riešený bude návrh rozvoja aktivít a prevádzkových vzťahov mikroregionálneho charakteru s príslušnými katastrami obcí – Lazany, Malinová, Kanianka.
  - Samostatná urbanizovaná lokalita **Horné Lazy** bude riešená v zmysle doterajšej funkčnosti na cestovný ruch, rekreáciu a šport s riešením komplexného rozvoja verejnej vybavenosti **v kategórií strediska cestovného ruchu a športu** s celoročnou prevádzkovosťou a v prevádzkovom prepojení na rozvojovú rekreačnú funkčnosť obce Poruba.
  - V juhozápadnej polohe extravilánu sídla bude zhodnotené optimálne riešenie výrobného využitia areálu chráneného ložiskového územia keramických ílov na ťažbu a prevádzku podniku na výrobu keramiky.
  - V ÚPN obce bude zapracovaný projektový návrh na komunikačné prepojenie Poruba-Kanianka.
  - V rámci spracovania ÚPN obce bude zhodnotená vhodnosť riešiť vzájomného komunikačného prepojenia obcí Poruba, Malinová, Lazany.
  - V riešení ďalšej prevádzky poľnohospodárskej pôdy bude stanovený regulatív, aby veľkoplošné lány poľnohospodárskej pôdy v priechode z rovinnej do podhorskej krajiny boli rozčlenené na menšie plochy rastlinnej výroby s výsadbami izolačných a vetrolamových pásov drevín pre ochranu pôdy pred veternou eróziou a vysychaním.
- Zhodnotený bude ponukový rozvojový program ovocinárstva.
- Vo voľnej krajine bude stanovený regulatív pre ochranu kultúrnych pamiatok a prírodných daností a tvorbu kvalitného krajinného obrazu.
  - Riešený bude návrh zmeny katastrálnej hranice v územnej časti existujúcej zástavby bývania obce Poruba, ktorá je realizovaná na území katastra obce Lazany. Zmena bude navrhnutá formou výmeny alikvotnej časti územia na základe obojstrannej dohody oboch obcí.

## 8. Požiadavky na rozvoj obce, hlavné ciele urbanistickej koncepcie, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Obec Poruba je v systéme osídlenia rovinnej a podhorskej poľnohospodárskej krajiny Hornonitrianskej kotliny charakteru zástavby historicky rastlého bodového sídla, ktoré sa rozvíjalo ako podhorská cestná dedina v údolí Porubského potoka s kompaktnou uličnou zástavbou rodinných domov a veľkými záhradami v zadných traktoch pozemkov až po súvislé lesné pásmo Malej Magury v západnej časti katastra.

Na túto kompozičnú os sídla sa vývojovo rozvíjala súbežná miestna cesta na ľavom hrebeni údolia a krátke okrajové zástavby obce po severojužných vrstevniciach pozdĺž poľných ciest do okolitej poľnohospodárskej krajiny.

Historické urbanistické jadro obce so zachovalým súborom pôvodných ľudových domov dotvára areál kostola a starého cintorína so skupinou vysokých stromov líp ako výrazná priestorová dominanta celej obce.

Časť novej zástavby bývania na dolnom konci obce v smere na Lazany je situovaná na území katastra obce Lazany.

V okrajovej južnej polohe zástavby obce bol vývojovo realizovaný hospodársky dvor poľnohospodárskej výroby bývalých Štátnych majetkov, kde bola sústredená rastlinná a živočíšná výroba okolitej poľnohospodárskej krajiny. Súčasný prevádzkový stav areálu a stavebno-technický stav jeho objektov je schátralý a pre ďalšie obdobie nevyhovujúci.

V návrhovom období územného plánu budú riešené nasledovné požiadavky a ciele urbanistickej koncepcie rozvoja obce a jej bezprostredného zázemia :

- Územný rozvoj obce riešiť intenzifikáciou súčasnej zástavby a postupným rozširovaním zastavaného územia na disponibilných plochách podľa vyhodnotenia v prieskumoch a rozboroch, resp. na iných zhodnotených plochách v rámci spracovania návrhu, kde nie je obmedzenie vo vzťahu k cenným prírodným danostiam, melioračným úpravám na poľnohospodárskej pôde, pri zachovaní charakteristickej kompozície obce v krajinnom prostredí priechodu roviny kotliny do podhoria Strážovských vrchov.
- Územný rozvoj obce riešiť s kompozičným princípom zachovania charakteru kompaktnej uličnej zástavby obce a vytvorením diferencovaných funkčných zón.
- Urbanisticko-architektonickú dostavbu centrálnej časti sídla riešiť s priestorovými dominantami rozšíreného uličného priestoru s občianskou vybavenosťou s priechodom do súboru ľudových domov uličnej zástavby historického jadra a kompozičným previazaním na predpolie areálu Národnej kultúrnej pamiatky rímsko-katolíckeho kostola sv. Mikuláša-biskupa s murovanou ohradou, starým cintorínom a so skupinou 9 chránených stromov - líp.

Táto urbanisticko-architektonická hodnota prostredia sídla bude v ÚPN riešená so zohľadnením ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky a návrhom regulatív pre uličnú zástavbu, vhodnú dostavbu súborov občianskej vybavenosti, tvorbu peších priestorov a chodníkov s drobnou architektúrou, sadovnícke úpravy, upokojenie automobilovej dopravy.

- V ÚPN bude zhodnotená ďalšia prevádzková forma skupiny rekreačných chát na hornom konci zástavby a vhodnosť opäť sprevádzkovať lyžiarsky areál vo vstupnej časti doliny od horárne.
- Riešené budú zmeny hranice zastavaného územia obce, ktoré vyplynú z rozvoja navrhovaných funkcií.

Jednotlivé rozvojové funkcie obce budú riešené nasledovne :

### 8.1. Rozvoj bývania

Pre ďalšie vývojové obdobie prevádzky obce navrhnuť v ÚPN príslušný rozvoj obytnej funkcie :

- kombinovanými formami rodinnej zástavby s tvorbou ucelených uličných celkov, ktoré sú charakteristické pre vidiecke sídlo,
  - vhodnou kompozičnou dostavbou súboru bytových domov v severnej polohe zástavby obce.
  - Riešiť rozvoj individuálnej bytovej výstavby, zástavbou nevyužitých prelúk a ponukou možnosti výstavby vo väčších záhradách v rámci zástavby sídla, resp. na nových plochách v priamom napojení na súčasnú zástavbu rozšírením zastavaného územia obce. Pri tom bude nutné rešpektovať priestorové obmedzenia rozvoja, ktoré je viazané na dodržanie sledovanej kompozičnej tvorby zachovania a obnovy pôvodnej architektonickej štruktúry v centrálnej časti obce a v prilahlých uliciach.
  - Využiť súčasnú disponibilitu zástavby obce, skvalitniť stavebno-technický stav pôvodných domov, prevádzku dvorných traktov pre bývanie, pre drobnú hospodársku činnosť a vývojovo aj pre rekreačný pobyt.
- V rámci tejto funkcie navrhnuť účinné regulatívne opatrenia na skvalitnenie verejných uličných priestorov, dvorných traktov a záhrad v záujme zlepšenia architektonicko-stavebného a krajinno-estetického vzhľadu obce.
- Využiť dosiaľ nezastavané plochy prelúk uličnej zástavby na bývanie so zachovaním charakteristickej miestnej parcelácie pozemkov.

- Formou regulatívu stanoviť podmienky pre možný rozvoj bývania aj v súčasných rozľahlých záhradách rodinnej zástavby.
- V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce sa dostala do veľkostnej kategórie **cca 2 000 obyvateľov k návrhovému obdobiu ÚPN, t.j. riešiť nárast o cca 700 obyvateľov** (stav pri sčítaní obyvateľov 26.5.2001 – obyv., k 31. 12.2005 stav 1 278 obyvateľov).

**To znamená, že k návrhovému obdobiu je navrhnuté riešiť výhľadový počet cca 240 nových bytov v rodinnej zástavbe a vhodných bytových domoch vidieckeho sídla.**

Výpočet vychádza z priemernej obľobnosti 2,9 obyv./byt v novej zástavbe.

Riešená bude nasledovná doporučená štruktúra zástavby :

- individuálne rodinné domy - pozemky 600 – 1000 m<sup>2</sup>,
- rodinné dvojdomy resp. terasové domy – pozemky 500 – 800 m<sup>2</sup>
- radové rodinné domy – do 300 m<sup>2</sup>
- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt,
- bytové domy s nájomnými bytmi hlavne pre zamestnancov strediska cestovného ruchu a výrobných zariadení s maximálne 3 podlažiami.
- Zhodnotiť námety vhodných rozvojových plôch z urbanistického rozboru pre riešenie funkcie bývania návrhom nových lokalít bývania po obvode zástavby sídla vo vyhodnotených potencionálne vhodných polohách :
  - v južnej polohe nezastavaného extravilánu na ploche pod športovým areálom obce,
  - v severnej polohe na terénnej hrane súčasných záhrad zástavby obce,
- Riešiť súbor pre kombinovanú funkciu bývania a výrobných služieb, miestnej remeselnej malovýroby na vlastných pozemkoch, ktorý bude situovaný bez rušivých vzťahov k obývanej zástavbe obce, s veľkosťou pozemkov podľa individuálnej potreby. Zhodnotiť námet na lokalizáciu tohto súboru z urbanistického rozboru v lokalite južne od hospodárskeho areálu VJARSPOL.
- V rozvojových plochách bývania riešiť aj plochy verejnej sídelnej zelene s drobnou architektúrou, detskými ihriskami podľa urbanistických ukazovateľov.

## 8.2. Rozvoj sociálnej vybavenosti

- Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej a vyššej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, **aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla lokálneho významu**, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju turisticko-rekreačnej prevádzky obce a katastra k návrhovému obdobiu.

**Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, a rekreačnú návštevnosť v obci a stredisku cestovného ruchu Horné Lazy bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou a vyššou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.**

Časť vyššej občianskej vybavenosti, ktorá je viazaná na vyšší počet obyvateľov bude koncepčne riešená v určenom sídelnom centre lokálneho významu Lazany v spolupráci s Obcou Lazany.

- Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb umiestniť v centrálnom priestore obce formou urbanisticko-architektonického dokompletovania, resp. prevádzkového skvalitnenia súčasného vybavenia.  
K tomu využiť ďalšie disponibilné objekty už nevyužívaného bývania, sypancov a pod. na atraktívne zariadenia občianskej vybavenosti a turistickej návštevnosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod.

- Ďalšiu občiansku vybavenosť obce riešiť s využitím vhodných objektov a priestorov v rámci súčasnej uličnej zástavby obce a v rámci plánovaných nových súborov bývania v optimálnej spádovej dostupnosti.
- V spracovaní ÚPN zhodnotiť námety vhodných rozvojových plôch z urbanistického rozboru pre riešenie funkcie občianskej vybavenosti
  - v sústredenom súbore v dolnom konci obce,
  - v rámci novonavrhovaných súborov bývania.

### Školstvo a výchova

- Z hľadiska dlhodobej rozvojovej prevádzky obce je vo vzťahu k navrhovanému rozvoju funkcie bývania a sledovanému rastu demografického počtu mladých obyvateľov v obci potrebné riešiť v ÚPN obce je potrebné variantne overiť možnosť :
  - rozšírenia súčasnej prevádzky materskej školy prístavbou,
- V rozvojovom programe obce treba očakávať demografický vývoj rastu počtu obyvateľov a tým aj väčší počet mladých rodín so školopovinnými žiakmi. Podľa toho súčasný prevádzkový stav Základnej školy pre ročníky 1-4 si bude vyžadovať riešiť :
  - organizačné podmienky pre skvalitnenie prevádzky areálu školy,
  - riešiť dostavbou v rámci areálu vývojovú potrebu :
    - \* ďalších kabinetov, laboratórií, učebne pre jazyky, telocvične
    - \* vybavenia školského klubu a pre mimoškolské aktivity,
  - stavebno-technickú rekonštrukciu budovy – výmena okien, strecha, sociálne zariadenia, zateplenie a fasády, rekonštrukcia vonkajších ihrísk, ktoré bude slúžiť aj pre športovo-rekreačné aktivity obyvateľov obce a rekreačnú návštevnosť.

Súčasný areál Základnej školy je disponibilný na možnú dostavbu pavilónu odborných učební a kabinetov učiteľov.

Zhodnotená bude vhodnosť riešiť vyvolanú dostavbu súčasnej telocvične, resp. riešiť stavbu novej telocvične v rámci súboru areálu ZŠ.

Vyššie ročníky základného vzdelania budú aj naďalej dochádzať do Základnej školy v Lazanoch.

### Kultúra a osвета

- Pre ďalšie rozvojové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.
- K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov.
- V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na
    - kompozičné a urbanisticko-architektonické dotvorenie nástupného priestoru národnej kultúrnej pamiatky rímsko - katolíckeho kostola sv. Mikuláša-biskupa, ochranného pásma NKP s opevnením, starým cintorínom a so skupinou 9 chránených stromov - líp,
    - realizáciu podmienok vo vymedzenom ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu v Prievdzi č.j. 223/1995.
    - revitalizáciu zachovalého súboru ľudovej architektúry v historickej časti obce, zachovanie a obnovu ďalších kultúrno-historických objektov v obci a vo voľnej krajine katastra.
  - Podobne je potrebné riešiť ďalšie disponibilné priestory v štruktúre zástavby obce pre viacúčelové spoločenské a kultúrne využitie.

## Šport a telesná výchova

- V ÚPN bude potrebné riešiť podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa rekreačnú funkciu obce.  
K tomu je potrebné riešiť skvalitnenie prevádzkového vybavenia športového areálu obce s potrebou tvorby ďalších ihrísk pre loptové hry, rozšírenie ponuky atraktívnych aktivít pre mládež, obyvateľov a aj rekreačnú návštevnosť obce.

- Rozvojovým cieľom bude tiež riešiť športovú vybavenosť v rámci areálu Základnej školy s tým, že mimo vyučovacích procesov toto vybavenie bude slúžiť pre obyvateľov a turisticko-rekreačnú návštevnosť obce.

Tento princíp možnosti využívania športového vybavenia školy obyvateľmi je v súlade s Národným programom rozvoja športu v SR, ktorý sa postupne realizuje.

- Zhodnotená bude optimálna forma využitia prírodného prostredia bezprostredného zázemia obce na rekreačno-športové aktivity.
- Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie
  - mototuristika, pešia turistika, cykloturistika, športová streľba, lukostreľba, jazda na koňoch, v zime bežecké lyžovanie, atď.
- V spracovaní ÚPN zhodnotiť návrhy rozvojovej plochy podľa námetov z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie občianskej vybavenosti :
  - rozvoj športového areálu obce v južnej polohe súčasného areálu,
  - vybavenie cestovného ruchu, rekreácie, športu na dolnom konci obce a na hornom konci v smere do lokality Horné Lazy

Poznámka : Rozvoj športovej vybavenosti v samostatnej urbanizovanej lokalite Horné Lazy je riešený v kapitole Cestovný ruch, rekreácia a šport.

## Zdravotníctvo

- Cieľom riešenia ÚPN bude vytvoriť podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov a rekreačnú návštevnosť.

Súčasný prevádzkový stav spádového zdravotného zariadenia v obciach Lazany a Nedožery-Brezany je vhodný, ale pre ďalšie vývojové obdobie je potrebné riešiť pre spoločnú prevádzku obcí Lazany a Poruba aj ambulanciu detského lekára, stomatológa v združenom súbore v Lazanoch

- Vývojovo je potrebné s nárastom nových obyvateľov obce počítať aj s možným zriadením súkromných ambulancií v rámci rozvoja rodinného bývania.
- Súčasťou komplexného skvalitnenia vybavenosti bude aj potreba riešiť zariadenie lekárne spolu s predajom zdravotníckych potrieb v spádovom sídelnom centre Lazany.

## Sociálna starostlivosť

- Riešiť príslušné vývojové služby sociálnej starostlivosti, hlavne pre vekovú skupinu generácie starších seniorov, ktorí sú odkázaní na starostlivosť.
- Zhodnotiť možnosť tvorby komplexného riešenia seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, regeneráciou, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod. formu samostatného vybavenia v obci, resp. spoločne v rámci mikroregionálnych prevádzkových vzťahoch v susedných Lazanoch ako sídelnom centre lokálneho významu.

## **Komerčná vybavenosť**

### **Maloobchodná sieť a služby**

- V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň sídla a jeho rekreačnú funkčnosť.

Rozvoj ďalšieho obchodného vybavenia a služieb bude ovplyvnený predovšetkým požiadavkami obyvateľov na rozvoj komplexnej vybavenosti, a tiež politikou veľkých obchodných spoločností a ich umiestňovaní sa na miestnom trhu.

- Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti obchodov a služieb pre rekreačno-turistickú návštevnosť v obci a stredisku CR Horné Lazy.

V týchto súvislostiach bude rozvoj maloobchodnej siete a služieb jedným z účinných nástrojov komunálnej politiky (poskytnutie priestorov v objektoch, lokalizačné poplatky a pod.), aby bol v obci kvalitný štandard ponuky služieb a tým aj zlepšenie podmienok a kvality bývania v obci.

- V spracovaní ÚPN bude zhodnotený námet na riešenie súboru sústredenej občiansko-rekreačnej vybavenosti podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie občianskej vybavenosti vo vstupnej polohe obce na nižnom konci.
- Riešiť plochu pre prevádzku Obecného podniku služieb pre zabezpečenie prevádzky obce – údržba miestnych ciest, priestorov, chodníkov, verejného osvetlenia, skladovanie a odvoz separovaného odpadu, drobné služby pre obyvateľov a podnikateľov.

### **Verejné stravovanie**

- V ÚPN bude riešené skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

Výrazným rozvojovým stimulom bude tiež sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti pre turisticko-rekreačnú návštevnosť v obci.

- Príslušné stravovacie vybavenie bude riešené v rámci rozvojovej prevádzky strediska cestovného ruchu Horné Lazy

### **Verejná správa a administratíva**

- Súčasný stav vybavenia a prevádzkových priestorov administratívy si vyžaduje riešiť kvalitatívny rozvoj.
- Vo väzbe na riešenie rozvoja výroby a vybavenosti cestovného ruchu v obci a jej katastri vytvoriť ponukové administratívne vybavenie pre miestnu podnikateľskú sféru.

## **8.3. Rozvoj cestovného ruchu a rekreácie**

---

- Jedným z ťažiskových programov ÚPN bude riešenie cestovného ruchu, turisticko - športových aktivít v rámci funkčného formovania spoločného mikroregiónu obcí Poruba - Lazany pre dennú a pobytovú celoročnú návštevnosť cestovného ruchu, turizmus a rekreáciu.

Vo väzbe na tento program bude riešený rozvoj vybavenia v obci a katastri viazaný aj na rast funkcie bývania v obci, rozvoj strediska CR Horné Lazy a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie

- zjazdové a bežecké lyžovanie, pešia turistika, cykloturistika, mototuristika, jazda na koňoch, športová strelba, lukostrelba, paragliding, atď.

- Trend využitia atraktívneho potenciálu pôvodných ľudových domov v obci na pobytovú rekreáciu bude zrejme v ďalšom období pokračovať a v rámci ÚPN bude riešený návrhmi a využívanie formou vlastných chalúp, prenajímateľných rekreačných domov, rodinných penziónov a na prevádzku atraktívnych služieb cestovného ruchu pre návštevnosť obce.
- Zhodnotená bude ďalšia prevádzka a možnosti rozvoja súčasnej skupiny rekreačných chat na hornom konci zástavby obce.
- V ÚPN budú zhodnotené možnosti využitia bezprostredného prírodného prostredia okolo obce na rozvoj vhodných športovo-rekreačných aktivít v letnom a zimnom prevádzkovom režime.
- V ÚPN bude riešený návrh rozvoja verejnej vybavenosti cestovného ruchu, rekreácie a športu v zóne Horné Lazy v kategórii strediska cestovného ruchu s celoročnou prevádzkou.

Súčasťou tohto programu bude aj návrh rozvoja terénov zjazdového lyžovania, bežeckých tratí, vybavenosti horských dopravných zariadení a technického zasnežovania ťažiskových terénov a tratí.

- V rámci regionálnej pešej, cyklistickej a zimnej bežeckej lyžiarskej turistiky riešiť vo voľnej krajine nové trasy s vybavenými oddychovými miestami, vyhliadkami a informačným systémom.
- V riešení zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie :
  - sústredeného súboru ponukového vybavenia rodinných penziónov a klubového apárťmanového zariadenia v priestore severného okraja zástavby obce a v časti podhorskej lúčnej plochy pri prístupovej ceste do lokality Horné Lazy.
  - dostavby súčasného lyžiarskeho areálu
    - \* v dopravne prístupnej spodnej časti lokality pre súbor vybavenia
      - záchytné parkovisko, verejné vybavenie cestovného ruchu, klubové apárťmanové a penziónové ubytovacie zariadenia,
    - \* v hornej časti areálu pre ďalšie plochy lyžiarskych a rekreačno-oddychových terénov a vybavenia so sprístupnením osobnými horskými dopravnými zariadeniami, pešími turistickými chodníkmi a cyklotrasami v prepojení na širšie priestorové zázemie katastra obce,
    - \* technického zasnežovania lyžiarskych terénov s riešením vodnej nádrže, ktorá bude využívaná aj na rekreačné aktivity strediska.
    - \* kvalitného komunikačného sprístupnenia strediska z obce Poruba a so zhodnotením možného prepojenia aj na obec Malinová v sledovanej rozvojovej prevádzke celého regiónu.

#### 8.4. Rozvoj výroby

---

##### Priemyselná výroba a skladové hospodárstvo

- V rámci spracovania ÚPN územnícky vymedziť ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov životného prostredia k obytnej zástavby obce s predpokladom, že vývojovo do tejto polohy budú premiestnené aj kolízne prevádzky súčasnej obytnej zástavby.
- Pôvodne jednoúčelový hospodársky dvor Poľnohospodárskeho podniku Vjarspol treba vývojovo riešiť ako prevádzkovo kombinované zariadenie poľnohospodárskej, remeselnopriemyselnej výroby a skladov s príslušnými regulatívami ich urbanistického a architektonického kompletovania. Pritom sledovať, aby bola zachovaná ako ťažisková pôvodná poľnohospodárska činnosť.

- Navrhnuť výrobný program využitia vymedzeného areálu chráneného ložiskového územia keramických ílov v juhozápadnej polohe extravilánu obce na ťažbu a prevádzku podniku na výrobu keramiky
- Zhodnotiť možnosť na umiestnenie ponukového priemyselného areálu v juhozápadnej polohe extravilánu obce na súčasnej poľnohospodárskej pôde.  
Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny Hornonitrianskej kotliny a tiež krajinnno- ekologickej hodnoty širšieho priestoru obce.
- V rámci miestnej komunálnej výroby zriadiť v navrhovanej výrobnnej zóne komerčnú linku kompostárne biologického odpadu - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej a lesnej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.
- Zhodnotiť návrh rozvojových plôch podľa vyhodnotených námetov z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby v južnej okrajovej polohe súčasného extravilánu obce
  - pre funkciu remeselnej malovýroby,
  - funkciu ťažby keramických ílov,
  - pre funkciu špecifického výrobného areálu keramickej výroby.

### **Poľnohospodárska výroba**

- Zintenzívniť sezónny chov hovädzieho dobytku poľnohospodárskych podnikov v mikroregióne Poruba, Lazany, Malinová, Nedožery-Brezany na pozemkoch podhorských lúk a pasienkov katastra obce Poruba na organizovanú pastvu bez ich ekologického ohrozenia.
- V spolupráci s orgánmi hygienickej služby upresniť podmienky pre chov živočíšnej výroby s pásom hygienickej ochrany hospodárskeho dvora spoločnosti Vjarspol voči obytnej zóne sídla.
- Riešiť vhodné využitie a obnovu stavebného fondu, extenzívne využívaných plôch hospodárskeho dvora Vjarspol.
- Zhodnotiť možnosť riešenia programu nových rozvojových plôch pre založenie ovocných sádov a špecifických plodín.  
Nadväzne riešiť príslušné technické vybavenie pre skladovanie, konzervovanie ovocia, a zhodnotiť možnosť rozvoja priemyselného potravinárskeho finalizovania – sušiarne, konzervovanie, resp. výrobu polotovarov.
- Novú výstavbu, ktorú nemožno umiestniť v zastavanom území obce, orientovať na plochy z poľnohospodárskeho hľadiska menej hodnotné.
- Stanoviť regulatív pre vypracovanie Registru obnovennej evidencie pôdy (ROEP) a nadväznú vypracovanie Projektu pozemkových úprav, kde budú premietnuté výstupy z návrhu ÚPN, konkretizované sledované krajinné opatrenia a na skvalitnenie využitia a ochrany poľnohospodárskej pôdy.
- Navrhnuť a postupne realizovať celkovú úpravu a ozelenenie hospodárskeho dvora živočíšnej výroby.
- Usilovať o ekologickejšie hospodárenie s exkrementami vzhľadom na tvorbu a ochranu životného prostredia.

## Lesné hospodárstvo

- Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované :

- zabezpečiť obnovu emisne zaťažených porastov a porastov poškodených ťažbou,
- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.
- V rámci ÚPN obce územnícky bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajinyotvorby s tvorbou ucelených lesíkov v okolí sídla a v rámci katastra obce s ťažiskom na špecifické prostredie poľnohospodárskej krajiny Hornonitrianskej kotliny.

Zo strany štátnej správy starostlivosti o lesný pôdny fond neboli pre riešenie ÚPN obce poskytnuté žiadne podklady, rozvojové zámery. Neboli stanovené, ani evidované žiadne špeciálne vstupné požiadavky na riešenie vybavenosti v územnom pláne

|                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>9. Požiadavky na riešenie rozvoja verejného dopravného a technického vybavenia, na ochranu nadradených trás dopravného a technického vybavenia územia</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 9.1. Rozvoj verejného dopravného vybavenia

Pre ďalšiu prevádzku obce bude v ÚPN riešený komplexný rozvoj dopravnej štruktúry vo väzbe na návrh jej územného rozvoja a funkčnej prevádzky :

- Pre ďalšiu prevádzku obce bude v ÚPN riešený komplexný rozvoj dopravnej štruktúry vo väzbe na návrh jej územného rozvoja a funkčnej prevádzky.  
Súčasťou tohoto postupu bude koncepčne zosúladené riešenie potrebných úprav na ceste III/51824 a jej okolí z hľadiska tvorby kvalitného urbanisticko-architektonického a životného prostredia v obci a skľudnenia dopravnej prevádzky v zastavanom území.
- V ÚPN stanoviť konkrétne regulatívy priestorového usporiadania cesty III/51824, peších chodníkov, verejnej zelene, verejného osvetlenia a drobnej architektúry v rámci obojstrannej uličnej zástavby zastavanej časti obce
- V ÚPN bude konkretizovaný návrh tvorby obecného námestia a celkového skvalitnenia prostredia centrálnej zóny obce.
- Potrebné je riešiť evidované bodové, líniové a priestorové dopravné závady na miestnych komunikáciach.
- V rozvojových plochách obce riešiť miestnu cestnú sieť v optimálnych šírkach vozoviek podľa ich navrhovanej funkčnosti, sieť peších chodníkov a priestorov s verejným osvetlením.
- Prevádzkový vývoj si vyžaduje nové kvalitatívne riešenie plôch statickej dopravy v centre obce, peších priestorov a chodníkov s verejným osvetlením, drobnou architektúrou a verejnou zeleňou.
- Riešený bude komplex dopravnej prevádzky rozvojového strediska CR Horné Lazy. V rámci vývojového riešenia mikroregionálnych vzťahov bude zhodnotená potreba komunikačného prepojenia strediska s obcou Malinová.
- Riešený bude priemet projektovaného komunikačného prepojenia Poruba - Kanianka
- V rámci rozvoja regionálneho cestovného ruchu riešiť rozvoj značkových turistických chodníkov a cyklotrás s vybavenými oddychovými bodmi.

- Vývojovým postupom v nadväznosti na možnú prípravu výstavby priemyselného areálu riešiť samostatný dopravný prístup do areálu mimo zastavanú časť obce.
- Zhodnotiť návrh rozvojových plôch dopravy pre možnosť odbremenenia prevádzky obce podľa námetov z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie :
  - dopravnej obsluhy rozvojovej výrobnéj zóny obce a ťažby keramických ílov.
  - komunikačného dopravného okruhu v zástavbe obce tak, aby bola odbremenená ťažisková cesta III/51824 od rozvojovej priebežnej tranzitnej dopravy v smere do rozvojového strediska cestovného ruchu Horné Lazy.
  - záchytných parkovacích bodov na obvode zástavby obce s dobrou pešou dostupnosťou do návštevnícky atraktívnych častí obce.

## 9.2. Rozvoj verejného technického vybavenia

---

### Vodné hospodárstvo

#### Zásobovanie vodou a odkanalizovanie

- Riešiť skapacitnenie skupinového vodovodu pre navrhovaný rozvojový program obce. Súbežne s postupným rozvojom obce bude nutné riešiť rozšírenie príslušnej časti rozvodného systému potrubí pitnej vody.
- Potrebne je riešiť zásobovanie kvalitnou pitnou vodou pre rozvojový program cestovného ruchu, rekreácie a športu v obci a rozvojové stredisko CR Horné Lazy.
- V ÚPN bude riešená výstavba celého kanalizačného systému obce so zberačom Poruba-Lazany pre napojenie do ČOV mesta Prievidza. Tento program musí byť jednou z priorít rozvoja sídla v rozvojovom programe ÚPN obce.
- Zhodnotená bude optimálna forma riešenia odkanalizovania pre samostatné urbanizované lokality
  - stredisko CR Horné Lazy,
  - zóna výroby keramiky.

#### Vodné toky a plochy

- V ÚPN obce je potrebné riešiť konkrétne opatrenia na zabezpečenie kvalitnej prevádzky vodných tokov v katastrálnom území obce :
  - na obnovu režimu prietokov vody v potokoch a kanáloch,
  - vyčistenie a úpravu brehov všetkých tokov v katastri,
  - vylúčenie živelných skládok v brehovom prostredí potokov, hlavne v zastavanom území obce.
- V zastavanom území obce v spolupráci so správcom tokov Slovenským vodohospodárskym podnikom riešiť v ÚPN podmienky pre kapacitné a bezpečné odvádzanie prietokov príslušných tokov v hodnotách  $Q_{12}$  – ročných prietokoch a príslušné opatrenia
- Riešiť návrh akumuláčnej nádrže pre technické zasnežovanie strediska cestovného ruchu Horné Lazy.
- Riešiť program na obnovu pôvodných mokraďových vodných plôch s príslušným urbanisticko-krajinným dopracovaním priestorov a ich zapojenia od miestnych krajinných atraktivít a rekreačno-oddychových aktivít.

## **Energetika, energetické zariadenia**

### **Zásobovanie elektrickou energiou**

- Podľa návrhu urbanistického rozvoja obce a prevádzky ďalších urbanizovaných lokalít v katastri zabezpečiť príslušnú kapacitu elektrickej energie.
- V urbanizovanom prostredí obce a v zóne strediska CR koncepčne riešiť postupné nahrádzanie stožiarových transformačných staníc objektovými.
- V zástavbe obce bude v ÚPN riešené postupné nahradenie vzdušných rozvodov elektrickej energie v uličnej sieti kábelovými rozvodmi.

### **Zásobovanie plynom a teplom**

- Koncepčným rozvojovým cieľom v ďalšom rozvoji sídla a rozvojovej zóny strediska CR Horné Lazy je zapojiť na plynné palivo všetky prevádzkové a obytné objekty.  
Pri súčasnom trende rastu cien za zemný plyn bude zrejme v krátkej budúcnosti používané aj klasické pevné palivo.

### **Netradičné energetické zariadenia**

- V riešenom katastri obce nie sú toho času využívané žiadne netradičné energetické zariadenia.
- V rámci spracovania ÚPN budú zhodnotené a príslušne riešené možnosti využitia slnečnej, veternej a vodnej energie v budúcej prevádzke obce.

## **Telekomunikácie a telekomunikačné zariadenia**

- Nadväzne na navrhovaný rozvoj sídla riešiť príslušnú kapacitu telefónnej siete.
- Zhodnotiť vývojové pokrytie celého územia katastra pre mobilné telekomunikačné systémy, pre rozhlas a televízny signál.
- Rozvoj telekomunikačných zariadení riešiť postupne pre jednotlivé realizované obytné súbory a prevádzkové celky spôsobom kábelových rozvodov v uličnej sieti ako záväzným regulatívom.

### **9.3. Ochrana nadradených trás dopravného a technického vybavenia územia**

---

- V prevádzke obce a jej katastrálneho územia nie sú žiadne nadradené trasy dopravného vybavenia územia
- V riešení ÚPN je ďalej nutné rešpektovať ochranu :
  - nadradených trás vedení elektrickej energie VN 110 kV,
  - stredotlakového plynovodu a regulačnej stanice zemného plynu,
  - telekomunikačných káblov,s príslušnými ochrannými pásmami.

**10. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva, ochranu prírody a tvorbu krajiny, na ochranu prírodných zdrojov, chránených území a zabezpečenie ekologickej stability územia**

Kultúrne a stavebné pamiatky sú súčasťou urbanistickej štruktúry zástavby riešených obcí, krajinného obrazu Hornonitrianskej kotliny.

V návrhu územného plánu bude cieľom riešiť zvýšenie ich spoločenskej hodnoty v okolitom prostredí :

- V rozvoji obce rešpektovať evidovaný objekt a areál Národnej kultúrnej pamiatky rímsko-katolíckeho kostola sv. Mikuláša-biskupa s jeho ochranným pásom, murovanou ohradou, starým cintorínom a tiež ďalšie objekty pamiatkového záujmu.

Skvalitniť prostredie okolo týchto objektov, zvýšiť ich spoločenskú hodnotu aby boli atraktívnou súčasťou zástavby obce.

Realizovať podmienky vo vymedzenom ochrannom pásme národnej kultúrnej pamiatky v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu v Prievidzi č.j. 223/1995.

Toto riešenie bude súčasťou návrhu centrálnej časti obce s kompozičným prepojením na areál kostola opevnenia a starého cintorína s tvorbou peších priestorov, ochranou chránených stromov 9 líp, revitalizáciou ďalšej vzrastlej zelene a drobnou architektúrou ; ulice s pôvodnou zástavbou a areály urbanistických dominánt budú atraktívnym spoločenským vybavením obce.

- Zachovaný súbor objektov pôvodnej kompaktnej uličnej zástavby s hodnotnou architektúrou v centre obce podľa vymedzenia v prieskumoch a rozboroch navrhnuť na odporúčanú obnovu a ďalšie využitie podľa osobitných urbanisticko-architektonických regulatív, tak aby sa zvýraznila kultúrna hodnota sídla a zvýšila sa jeho atraktivita pre turistickú návštevnosť.
- V ÚPN obce navrhnuť vhodné krajinné kompozičné riešenie tvorby strediska CR Horné Lazy a príslušný rozvoj terénov zjazdového lyžovania.
- V rámci prác na ÚPN obce bude riešený návrh dotvorenie krajinej štruktúry mikroregiónu katastrov obcí Poruba – Lazany – Malinová – Kaniaňka s konkretizáciou uvedených vzťahov z materiálov ÚPN VÚC, G NUSES, R USES a vlastným krajinným návrhom prvkov miestneho systému ekologickej stability, spolu s príslušnými regulatívmi dotvorenia sídelnej zelene, koncepčne významných bodov vo voľnej krajine a celkového krajinného obrazu územia katastra obce.
- Riešiť dotvorenie štruktúry podhorskej poľnohospodárskej krajiny s dôrazom na obnovu nelesnej stromovej vegetácie a zakomponovanie pásových a uzlových prvkov ekologickej stability v rámci tvorby siete miestnych biokoridorov pozdĺž vodných tokov a ich pôvodných meandrov.
- Navrhnuť skvalitnenie okrajových častí lesných komplexov vhodnými drevinnými výsadbami a krajinnými kompozičnými úpravami.
- Riešiť regulatív pre budovanie vetrolamov, rozčlenenie veľkých honov pôdy sieťou poľných ciest a výsadbou vegetácie
- V silne zamokrených polohách vyňať ornú pôdu z PPF a nechať ju zarásť vlhkomilnou vegetáciou, resp. previesť na TTP.
- Navrhnuť systém sídelnej zelene so zapojením súčasných plôch parčíkov a zelene v zastavanom území, riešiť ich revitalizáciu a previazanie na krajinnú zeleň.
- Navrhnuť obvodovú izolačnú zeleň a vnútroareálovú zeleň v rámci výrobných areálov.

- Riešiť program na obnovu pôvodných mokraďových vodných plôch s príslušným urbanisticko-krajinným dopracovaním priestorov a ich zapojenia od miestnych krajinných atraktivít a rekreačno-oddychových aktivít.
- Riešiť zhodnotenie a smerovanie turisticko-rekreačnej návštevnosti v evidovaných miestach s výraznými pozitívami v krajine. Riešiť navrhované prevádzkové opatrenia v evidovaných bodoch krajine hodnotných pohľadových smeroch podľa prieskumov a rozborov územia.
- Konkrétnymi návrhmi riešiť odstránenie evidovaných výrazných plošných a bodových negatív v krajine.

## **11. Požiadavky z hľadiska vzťahov životného prostredia, na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie**

### **V ochrane čistoty ovzdušia**

- Riešiť obmedzenia dopadov exhalátov z automobilovej dopravy na životné prostredie obce, hlavne v kontaktnom území trasy cesty III/51824 s bývaním a v centrálnej časti sídla.  
Obdobne riešiť elimináciu negatívnych dopadov automobilovej dopravy aj pri iných navrhovaných komunikáciach v kontakte s obytňou zónou obce.
- Riešiť komplexnú plynofikáciu obce.
- Riešiť možnosti využitia netradičných zdrojov energie na bezexhalátové vykurovanie – solárna, veterná, vodná energia.
- Riešiť regulatív opatrení na elimináciu zápachov zo zariadení drobného chovateľstva v rámci obytnej zástavby.
- V prípade obnovy veľkochovu živočíšnej výroby vymedziť pásmo hygienickej ochrany zariadenia.

### **V ochrane proti hluku**

- Riešiť obmedzenia dopadov hluku z tranzitnej automobilovej dopravy na životné prostredie obce, v časti cesty III/51824 v kontakte s bytovou zástavbou  
Obdobne riešiť elimináciu negatívnych dopadov hluku z automobilovej dopravy aj pri iných navrhovaných komunikáciach v kontakte s obytňou zónou obce.
- Riešiť tvorbu samostatného areálu miestnej komunálnej výroby, ktorý bude situovaný tak, aby hlukom prevádzok nebolo ohrozované životné prostredie obytnej funkcie obce.  
Regulatívom určiť, aby sa do tohto areálu postupne premiestňovali prevádzky z obytnej zóny obce, ktoré tam pôsobia rušivo.

### **V ochrane vôd**

- Riešiť komplexné odkanalizovanie všetkých objektov a prevádzkových areálov zástavby obce a jej bezprostredného zázemia do zberača Poruba – Lazany odvedeného do ČOV mesta Prievidza.
- Zhodnotiť a navrhnúť optimálny spôsob odkanalizovania samostatných urbanizovaných lokalít
  - stredisko CR Horné Lazy,
  - zóna keramickej výroby.
- Riešiť komplexný program skvalitnenia prostredia tokov v katastri s opatreniami na zabezpečenie ich prietochu a čistoty.

- Riešiť komplexný program na rekreačno-oddychové využitie prostredia navrhovanej vodnej nádrže pre technické zasnežovanie lyžiarskych terénov v stredisku CR Horné Lazy.
- Riešiť program na obnovu pôvodných mokradových vodných plôch s príslušným urbanisticko-krajinným dopracovaním priestorov a ich zapojenia od miestnych krajinných atraktivít a rekreačno-oddychových aktivít.

#### **V ochrane proti žiareniu**

- V ÚPN navrhnuť regulatív pre zabezpečenie kontroly obsahu radónu v rámci prípravy realizácie väčšieho stavebného súboru stavieb podľa vyhlášky č.406/1992 Z.z. o požiadavkách ožiarenia z radónu a ďalších prírodných radionuklidov.

#### **V odpadovom hospodárstve**

- Riešiť v obci komplexnú separáciu komunálneho odpadu.
- Riešiť návrh na prevádzkový zberný dvor separovaného odpadu pre odvoz na druhotné spracovanie.
- Riešiť komunálnu linku kompostovania bioodpadu z poľnohospodárskej výroby a záhradkárskych činností na organické hnojivá a následné priame využitie v poľnohospodárskej prevádzke.

#### **Požiadavky na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie**

- Navrhované nové plochy pre zástavbu budú v riešení územného plánu príslušne zhodnotené s charakteristikou súčasného stavu plôch, predpokladaných vplyvov na životné prostredie a s návrhom na príslušné opatrenia pre eliminovanie prípadných negatívnych dopadov.  
V návrhu ÚPN budú určené súbory stavieb, ktoré podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov budú podliehať príslušnému postupu hodnotenia.

### **12. Osobitné požiadavky na ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu**

Pri riešení ÚPN je v zmysle §12 zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy nutné dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a navrhovať riešenia, ktoré sú z hľadiska ochrany najvhodnejšie v porovnaní s iným možným riešením.

Pre ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu sú z vyššieho stupňa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj záväzné nasledovné opatrenia :

- zmeniť technológiu poľnohospodárskej veľkovýroby a zabezpečiť optimalizáciu využitia PPF - rozčlenenie veľkých honov sieťou poľných ciest a výsadbou vegetácie, dodržanie agrotechnických a agrochemických opatrení a pod. ,
- riešiť vhodný výber plodín s ohľadom na náročnosť na vlahu,
- zabezpečiť systém prevlhčenia pôd a budovania vetrolamov,
- zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy,
- v silne zamokrených polohách vyňať ornú pôdu z PPF a nechať ju zarásť vlhkomilnou vegetáciou, resp. previesť na TTP.

V materiále R – USES sú navrhnuté ďalšie rámcové ekostabilizačné opatrenia na spôsob využitia pôdy, na agrotechnické a agrochemické postupy, ktoré je potrebné konkretizovať v Projekte pozemkových úprav.

Pre vypracovanie tohoto materiálu v nadväznosti na Register obnovenej evidencie pôdy - ROEP je potrebné stanoviť regulatív na zabezpečenie v I. etape starostlivosti o PPF.

Pre ochranu lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v záväzných dokumentoch Lesný hospodársky plán a ÚPN VÚC Trenčiansky kraj :

- zabezpečiť revitalizáciu biokoridorových drevín pozdĺž tokov potokov a kanálov – zakladanie a doplňovanie brehových porastov pôvodnými drevinami, postupná eliminácia šľachtených topoľov a agátu, zlepšiť životné podmienky pre ryby a druhy živočíchov. Uprednostniť revitalizáciu regionálnych biokoridorov.
- pre prípravu nového Lesného hospodárskeho plánu navrhnúť regulatívy ochranných opatrení na zachovanie a tvorbu lesných komplexov v katastrálnom území obce ;  
do LHP navrhnúť zapojiť sieť biokoridorov, zakladanie a doplnenie brehových porastov pôvodnými drevinami.
- riešiť rozšírenie kategórie ochranných lesov s príslušným systémom starostlivosti.

Pri riešení ÚPN v zmysle §5 a 6 zákona č.326/2005 Z.z. o lesoch, v znení neskorších predpisov je nutné dbať na ochranu lesného pôdneho fondu a lesných porastov a povinnosť navrhnúť a zdôvodniť riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany LPF, lesných porastov, ako aj ostatných spoločenských záujmov najvhodnejšie.

V ÚPN obce budú navrhnuté vlastné zásady tvorby krajinného obrazu a ekologickej stability územia katastra obce

### **13. Osobitné požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, civilnej a protipožiarnej ochrany obyvateľstva, ochrany pred povodňami**

V obci nie je žiadne samostatné zariadenie obrany štátu ani civilnej a protipožiarnej ochrany obyvateľstva. Pre obyvateľstvo obce sú platné opatrenia v rámci administratívneho obvodu Prievidza.

Tiež sú platné požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 297/1994 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách pre ukrytie obyvateľstva v katastri obce a vyhlášky MV SR č. 348/1998 Z.z. o zabezpečení varovania obyvateľstva a vyznázovania osôb v katastri obce s ďalšími nadväznými predpismi, zákona č.314/2001 o ochrane pred požiarimi a súvisiacimi predpismi.

Počas spracovania prieskumov a rozborov neboli zo strany zainteresovaných orgánov štátnej správy určené žiadne osobitné požiadavky na riešenie vybavenosti obrany štátu, civilnej a protipožiarnej ochrany obyvateľstva.

V ÚPN bude príslušne riešená aj protipovodňová ochrana zastavaného územia obce v súlade s podmienkami zákona č. 666/2004 Z.z. o ochrane pred povodňami v spolupráci so správcom tokov na zabezpečenie bezpečného odvádzania  $Q_{12}$  ročného prietoku.

Prípadné osobitné potreby riešenia budú ďalej konzultované a požiadavky budú riešené v okruhu zainteresovaných strán.

#### **14. Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby**

Počas spracovania prieskumov a rozborov neboli stanovené žiadne požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby.

V tejto vstupnej etape pre práce na ÚPN obce sú rámcovo požadované na riešenie plochy pre verejnoprospešné stavby určené §108 ods.2a, ods.3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov :

- rozvoj verejnej základnej občianskej vybavenosti pre stanovenú veľkosť obce k návrhovému obdobiu,
- rozvoj verejných miestnych ciest, peších plôch a chodníkov, verejný informačný systém, systém verejnej hromadnej dopravy, obnova a rozvoj komplexu verejnej technickej infraštruktúry v sídelnej štruktúre obce a samostatných urbanizovaných lokalitách.

#### **15. Požiadavky na poradie – etapizáciu výstavby, nadväzné riešenie územia stupňom územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov**

V súlade s §2 ods. d) a i) stavebného zákona budú v návrhu územného plánu stanovené podmienky vecnej a časovej koordinácie výstavby a využívania územia.

Poradie výstavby navrhovanej ťažiskovej funkčnosti a vybavenosti je potrebné rozdeliť do troch časových etáp :

- Navrhovanú výstavbu rodinného bývania realizovať v priebehu celého návrhového obdobia podľa záujmu jednotlivých investorov a podmienok prípravy územia s príslušnou technickou vybavenosťou ;
  - v I. etape riešiť súbory bývania na plochách, kde nie sú námietky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a kde sú vhodné napojenia na technickú infraštruktúru.
- Navrhovanú občiansku vybavenosť realizovať postupne v priebehu celého návrhového obdobia podľa vývojových potrieb a finančných možností ;
  - do I. etapy zaradiť kompletovanie maloobchodnej siete, služieb, verejného stravovania architektonicko-sadovnických úprav v centre obce.
- V prvej etape riešiť :
  - zásobovanie pitnou vodou z hygienicky kvalitného zdroja,
  - odkanalizovanie ťažiskovej časti obce s kanalizačným zberačom Poruba – Lazany do ČOV Prievidza a postupne zabezpečiť napojenie ostatných urbanizovaných častí,
  - prepojovaciu komunikáciu smerom do Kanianky.
- Všetky navrhované nové súbory bývania musia byť realizované so súbežne riešenou dopravnou a spoločnou technickou infraštruktúrou.
- Navrhovaný rozvoj vybavenosti cestovného ruchu a športu v stredisku Horné Lazy bude riešený v ponuke v rámci všetkých troch etapách podľa vývojových potrieb a investorskej pripravenosti.
- Navrhovaný rozvoj výroby bude riešený v ponuke v rámci všetkých troch etapách podľa vývojových potrieb a investorskej pripravenosti.

V doterajších prácach na územnom pláne obce neboli formulované požiadavky na potrebu riešiť vymedzené časti obce, resp. samostatne lokality nadväznými územnými plánmi zón.

Postupnosť nadväznej územnoplánovacej prípravy realizácie ÚPN obce bude stanovená v návrhu územného plánu zabezpečením spodrobňujúcich riešení navrhnutých

- zón bývania,
  - strediska CR Horné Lazy,
  - miestnej komunálnej a priemyselnej keramickej výroby ,
- prípadne centrálnej časti sídla na úrovni územných plánov zón, resp. spracovaním územnoplánovacích podkladov na úrovni urbanistických štúdií zón.

Ďalšie navrhované časti ÚPN obce na zabezpečenie rozvoja a skvalitnenia prevádzky obce a katastra budú realizované podľa vývojovej potreby a finančných možností investorskej prípravy.

V rámci prác na návrhu územného plánu bude uvedený program priebežne upresňovaný.

## 16. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Vypracovanie Územného plánu obce Poruba bude zabezpečené v metodickom rozsahu ako určujú :

- zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov,
  - vyhláška č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii,
  - ďalšie ustanovenia, predpisy,
- a podľa dohovoru so zhotoviteľom, v nasledovnej obsahovej štruktúre :

### Textová časť

1. Základné údaje.
2. Riešenie územného plánu.
3. Doplňujúce údaje.
4. Závazná časť územného plánu.

### Grafická časť

- |                                                                                                      |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1. Regionálne územné vzťahy                                                                          | M 1: 50 000 |
| 2. Širšie územné vzťahy obce a jej katastrálneho územia                                              | M 1: 25 000 |
| 3. Komplexný urbanistický návrh katastrálneho územia obce, návrh tvorby krajiny a ochrany prírody    | M 1: 10 000 |
| 4. Komplexný urbanistický návrh obce                                                                 | M 1: 5 000  |
| 5. Návrh verejného dopravného vybavenia                                                              | M 1: 5 000  |
| 6. Návrh verejného technického vybavenia                                                             | M 1: 5 000  |
| 7. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesnej pôde | M 1: 5 000  |
| 8. Urbanistický návrh detailu centra obce                                                            | M 1: 2 000  |
| 9. Urbanistický návrh detailu strediska CR Horné Lazy                                                | M 1: 2 000  |

## **17. Príloha – doklady prerokovania a schválenia Zadania pre ÚPN obce**

- Vyhodnotenie stanovísk organizácií s rozhodnutím o pripomienkach
- Návrh uznesenia Obecného zastupiteľstva k prerokovaniu a schváleniu Zadania pre ÚPN obce

### **17.2. Návrh uznesenia Obecného zastupiteľstva Poruba k prerokovaniu a schváleniu Zadania pre ÚPN obce**

---

Obecné zastupiteľstvo Poruba na svojom zasadnutí dňa ..... prerokovalo a schválilo materiál „Zadanie pre Územný plán obce Poruba“, ktorý bol zabezpečený ako dokument objednávateľa územného plánu obce formou technickej pomoci jeho zhotoviteľom

uznesením č...../2006

#### **Obecné zastupiteľstvo**

##### **schvaľuje**

materiál „Zadanie pre Územný plán obce Poruba“, ktorý je v zmysle § 20 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších ustanovení zadávateľským dokumentom obce pre vypracovanie Územného plánu obce Poruba,

##### **žiada**

#### **2. starostu a poverenú odborne spôsobilú obstarávateľku územnoplánovacej dokumentácie**

zabezpečiť vypracovanie územného plánu obce v súlade s dokumentom Zadanie pre Územný plán obce Poruba, príslušnými ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších ustanovení a vyhlášky č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Vykoná : starosta Ladislav Čavojský, Ing. Terézia Davidová

V Porube, dňa.....

Ladislav Čavojský  
starosta obce